

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, L. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Enyhült a világpolitikai helyzet

angol-olasz közeledés, amelytől Franciaország és Olaszország viszonyának javulását várják. Holtponton az angol-szovjet tárgyalás Németország el akarja gáncsolni az angol-török védelmi szövetséget

Rómából jelentik: Roosevelt üzenetéről Gayda tábornok a Giornale d'Italia hasábjain a következőket írja: Az Egyesült Államok elnöke felhívását nagyrésztben felszámoltak lehet ékinteni, egyrészt tartalma és nyilvánosságra hozatalának formája, másrészt pedig elővigyázatlan fogadtatása miatt, amelyet Londonban, Párisban és Moszkvában már jóelőre elkészítettek. Roosevelt távirata nem egy magasabb cél illettá és részrehajlás nélküli kezdeményezés, hanem

egyszerű eszköz az összesküvök szolgálataiban.

Ez az üzenet Olaszországot és Németországot mint támadókat tünteti fel, hogy a felhívás visszautasításával alibit igazolhasson abban a támadásban, amelyet ez a két nagyhatalom jelenleg folytat a bekerítés politikája miatt. Gayda végül megállapítja, hogy ez a hadjárat csődöt mondott és

minden továbbra is úgy maradt, amint eddig is volt.

„Franciaország és Olaszország között sem béke, sem viszály nincs”

A fasiszta kamara feliratban válaszolt a legutóbb elhangzott királyi trónbeszédre. A felirat mindenekelőtt kiemeli a Róma-berlini tengely szilárdságát és fontos kijelentéseket tartalmaz az olasz-francia viszony tekintetében.

Olaszország és Franciaország viszonyát sem a béke, sem a viszály szóval nem lehet kellően megjelölni.

E kapcsolatok mai állását a meg nem mértésnek egész sorozata idézte elő. Olaszország világosan

és több ízben ismertette követeléseit Franciaországgal szemben. A világnak el kell ismerni, hogy

Mussolini miniszterelnök munkáját a határozottság és a mérséklet jellemzi

és mindenki meggyőződhetett arról, hogy Mussolini anélkül, hogy lemondana Olaszország jogairól, ezeknek a béke keretében való megvalósítását óhajtja, — mondja többek között az olasz kamara felirata.

Csütörtökön válaszol Mussolini Rooseveltnek

Mussolini miniszterelnök csütörtökön délután, az 1942-ik évi római világtalálkozó területének felavatása alkalmával nagy beszédet mond, amelyben hír szerint válaszolni fog Roosevelt üzenetére.

A Daily Telegraph értesülése szerint Mussolini olasz miniszterelnök Hitler kancellárral egyidőben fogja megadni válaszát Roosevelt békeüzenetére és a két válasz között nem lesz semmiféle eltérés.

Békülékeny szellemről ír a francia sajtó

Párisból jelentik: A francia sajtó a francia-olasz megbékülés újabb lehetőségeiről ír. A Le Jour szerint Róma felől a békülékenységek óhaja száll, miután sem Daladier, sem Mussolini beszédeikben nem zárták ki a megengedési lehetőséget, kilátás van az enyhülésre.

A Liberté szerint szemlátomást javul a viszony Anglia és Olaszország között és ennek a viszony javulása maga után kell vonja a francia-olasz megbékélést is. A javulás többek között megállapítható abból a feliratról is, — írják a lapok — amelyet a fasiszta nagytanács küldött a trónbeszédre válaszként az uralkodónak és amelyben említett tettek arról, hogy Olaszország bizonyos engedmények esetén hajlandónak mutatkozik a tárgyalásokra.

Daladier francia miniszterelnök, aki tegnap késő este hagyta el a miniszterelnökségi palotát, mosolyogva nyilatkozott az újságíróknak, akik megkérdezték tőle, hogy mi a véleménye a jelenlegi helyzetről.

Daladier a következőket mondotta:

— Az az érzésem, hogy az európai feszültség napról-napra enyhült.

Anglia élénken érdeklődik a török kikötők iránt

Londonból jelentik: A Times jelentése szerint az angol-török megbeszélések kielégítően folynak. Még nem lehet egyelőre tudni, hogy nyilvánosságra hozzák-e a kötetendő egyezményt. Annyi bizonyos, hogy Anglia élénken érdeklődik a törökországi kikötők iránt. A török diplomácia a balkáni viszonyok megszüldésén dolgozik és ebbe a munkájába különösen Bulgáriát szeretné bekapcsolni.

ANGLIA TANACSOLOTTA A MALTAI ANGOL CSALÁDOK VISSZAKÖLTÖZÉSÉT

Londonból jelentik: Az angol tengerészetiügyi minisztérium hivatalosan cáfolja azt a hírt, amely szerint a Málta szigetét tartózkodó angol alattvalók parancsot kaptak volna, hogy nő és gyermek-hozzá tartozóikat azonnal szállítsák Angliába. A tengerészetiügyi minisztérium szerint a hírből mindössze annyi az igaz, hogy a Málta szigetén szolgálókat teljesítő angol katonák és tisztek azt a tanácsot kapták, hogy a háborús helyzetre való tekintettel, jól tennék, ha feleségeiket és gyermekeiket Angliába küldnék.

A TENGYELYÁLLAMOK IS GARANCIA-NYILATKOZATOT TESZNEK

Londonból jelentik: Angol diplomáciai körökben számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a tengelyhatalmak a nyugati hatalmaknak a kollektív biztonság megszervezésére irányuló törekvéseire azzal válaszul, hogy

bizonyos európai országok függetlenségéért ugyancsak szavatossági nyilatkozatot fognak tenni.

Az angol közvéleményre mély benyomást tettek azok a megerősített jelentések, hogy Spanyolországból az olasz önkénteseket lassanként hazaszállítják és hogy 2000 olasz önkéntes már visszakerült Olaszországba. A Daily Telegraph úgy tudja, hogy a párisi spanyol nagykövét kijelentette Bonnet francia külügyminiszternek, hogy a május 15-én megtartandó madridi diadalmas bevonulás után

minden külföldi csapat és minden külföldi katonai tanácsadó elhagyja Spanyolországot.

NEHEZSÉGEK AZ ANGOL-SZOVJET EGYEZMÉNY MEGKÖTÉSÉNÉL

Párisból jelentik: A Matin írja, hogy Páris és Moszka között már sikerült megegyezést létesíteni, de a létrejött megegyezést csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha Mayski visszaérkezett Londonba. A Jour szerint az angol-szovjet tárgyalások bizonyos nehézségekbe ütköznek.

PAPEN ELGÁNCOLJA AZ ANGOL-TÖRÖK MEGEYÉZÉST?

Párisból jelentik: A sajtó némi nyugtalansággal állapítja meg, hogy a tengelyhatalmak el akarják gáncsolni a kelet-európai védőfal létrejöttét.

A Jour szerint Pappenek ankarai német nagykövetté történt kinevezésével kapcsolatban megállapítható, hogy

a német diplomácia Törökország trónjában nagyszabású ellenátmadásba ment át.

Német részről kijelentik, hogy Papan, akit már anynyi reménytelen ügyet tudott megmenteni, Törökországban is sikerrel fog működni és elgáncsolja majd a török-szovjet és a török-angol megegyezést.

Az Excelsior azt írja, hogy a tengely nyomása nemcsak a Balkán államokra, hanem Moszkvára is ki fog terejni. A német-olasz diplomácia meg akarja gátolni, hogy

a szovjet követelt támogatására vonatkozó ígéretet tegyen bizonyos államoknak.

A lap szerint azonban Papan már későn érkezett meg a török fővárosba.

Hitler kancellár Ribbentrop külügyminiszter előterjesztésére Papan ankarai német követté nevezte ki. A kancellár bucsukihallgatáson fogadta Papan és szerencsekívánatait fejezte ki törökországi munkásságához.

JAVUL A FRANCIA-SPANYOL VISZONY

Párisból jelentik: Bonnet külügyminiszter a kamara külügyi bizottságának ülésén beszédet mondott az általános európai helyzetről. Beszédében foglalkozott a francia-spanyol viszonyról is és annak az óhajának adott kifejezést, hogy a két ország közötti függő kérdéseket minél gyorsabban el kell intézni. A külügyminiszter közölte, hogy szombaton megbeszélést folytatott a párisi spanyol nagykövettel, valamint sürgős intézkedést tett Tillon volt képviselő és az alicantei francia konzul melletti szabadlábrahelyezése érdekében.

Kigyulladt és elsüllyedt a „Páris” francia óriáshajó

Napokkal ezelőtt jelentették a rendőrségnek, hogy merénylet készül egy óceánjáró ellen.

75 millió frank értékű műértéket kimentettek

Párisból jelentik: Kedden éjjel 10 órakor a Páris nevű óriási óceánjáró, amely a havrei kikötőben utra készen állott arra, hogy szerdán délelőtt számos előkelőséggel utnak induljon a newyorki világkiállításra, kigyulladt. A tűz a hajó pékműhelyében keletkezett és onnan átterjedt a foderász szalónba, majd pedig a lángok átsaptak a hajó nagyszalonjára. Éjjel fél 1 órakor a fedélzet egyharmada szintén lángokban állott. A hajón 25 millió frank értékű kiállítási tárgy volt felhalmozva. Hajnali 3 órakor ugylátzott, hogy a tűzvész már veszített erejéből és a második és harmadik kémény közötti területre korlátozódott. A mentőosztag főnöke a lángok közé rohanva, meghalt. Későbbi jelentések szerint a helyzet rendkívül súlyos és minden intézkedés ellenére, nem hiszik, hogy a hajót meg lehessen menteni. A Páris hajó 34,569 tonna űrtartalma, 225 méter hosszú, hat turbináját 44 ezer lóerős gépek hajtják.

A Páris óceánjáró szerdán reggel elsüllyedt. A hajótulajdonos vállalat közölte, hogy mindazok az utasok, akik a Párisal Newyorkba akartak utazni, csütörtökön a Champlain nevű hajóval indulhatnak el.

A tengerészeti minisztérium hivatalos jelentésben közli, azokat a körülményeket, amelyek a Páris hajó elvesztéséhez vezettek, amely alkalommal két emberélet is elpusztult. A tengerészeti miniszter ma egyébként Le Havre-ba utazott.

A hajótűzzel kapcsolatban még a következőket jelentik: A Páris hajó fedélzetén az éjszakai órákban letartóztattak egy francia tengerészt, akinek viselkedése gyanús volt. A tengerészt azonban ma reggel szabadonbocsátották, miután sikerült alibit bizonyítani. Tanukkal igazolta, hogy a hajó kigyulladásának alkalmával az egyik bárban mulatott. Miután az égő hajóra rendes úton nem tudott feljutni, az egyik ablakon keresztül hatolt a fedélzetre, hogy a tűz oltásában segítséget nyújthasson.

A helyszínen megjelent vizsgálóbizottság többek között kihallgatta a hajó pékműhelyének munkásait, akik elmondották, hogy miután a munkát délután 6 órakor abbahagyták, a sütőde ajtaját lezárták. A tűz okát illetően különben két feltevés lehetséges:

rövidzárlat, vagy merénylet.

Az első feltevés azért is valószínűnek látszik, mert a pékség villanyerőre van berendezve, viszont a második lehetőség sincs kizárva, illetve miután a munkások eltávoztak, valaki álkulcs segítségével behatolt a helyiségbe, ahol tüzet idézett elő.

Az égő hajóról még az éjszakai órákban sikerült kimenteni 75 millió értékű ékszert, valamint nagyobb mennyiségű aranyat.

Ugyancsak biztonságba helyezték azt a tűz amerikai repülőgépet is, amely a Páris hajó fedélzetén volt. Délelőtt fél 12 órára a tüzet teljesen elfojtották. Érdekes megemlíteni, hogy közvetlenül a katasztrófa előtt akartak a hajóra szállítani két nagyértékű fest.

Svájc nem köt a szovjettel gazdasági egyezményt

A svájci szövetségi tanácsot felhívták arra, hogy gazdasági szempontokra való tekintettel vegye fel a diplomáciai összeköttetést a Szovjetunióval. A szövetségi tanács tagadóválaszt adott azzal az indoklással, hogy Svájc kivitele lényegesen nem emelkedhetne és egy blyan kormányval való összeköttetés, amely egy ország belpolitikai viszonyaiba beleavatkozik, nem kívánatos.

Predeal és Brassó között megállásra kényszerítettek egy autót és utasait kifosztották

Bucurestiből jelentik: Vakmerő rablótámadás történt a Predeal—Brassó országúton. Eddig még ismeretlen egyének

fejgyövrrel a kezükben megállásra kényszerítették egy bérgépkocsit,

amelyben a sofőrön kívül Cotman Ion ismert tulajdonos kereskedő foglalt helyet. A banditák a kocsi vezetőt és utasát megkötötték, szájukba rongyot kötöttek, majd

ményt, amelyet a Louvre muzeum kölcsönzött ki a világkiállításra. Ezzel szemben semmitsem tudnak két nagyértékű vázáról, amelyek Bourdelle híres szobrász munkája.

A közbiztonsági hivatal két nappal ezelőtt jelentést tett az általános tengerhajózási társaságnak és a kereskedelmi hajózási minisztériumnak, hogy merényletet készítenek elő a Le Havreban horgonyzó valamelyik nagy óceánjáró

A Bucuresti-cernautii gyors belefutott egy mozdonyba

Hibás váltóállítást történt. Két halott és négy sebesült. A váltóór eltűnt

Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatóságához érkezett távirat arról számol be, hogy az 503. számú Bucuresti—cernautii gyorsvonat, amely kedden este 20 óra 45 perckor indult el az Északi pályaudvarról, éjfélután a marasestii állomáson belerohant egy tolatómozdonyba. A két mozdony és két kocsik kisiklott. Smirna Nicolae fűtő

szörnyethalt. A mentési munkálatok során szerdán reggel egy utas holttestét találták meg. két mozdonyvezető és két vasutas súlyos sérülésekkel a podgyászokosi alatt fekszenek. Vasile váltóór, aki a szerencsétlenséget előidézte, eltűnt.

A mentési munkálatok során szerdán reggel egy utas holttestét találták meg. két mozdonyvezető és két vasutas súlyos sérülésekkel a podgyászokosi alatt fekszenek. Vasile váltóór, aki a szerencsétlenséget előidézte, eltűnt.

Rokonszenvtüntetés Románia mellett a milánói nemzetközi vásáron

Milánóból jelentik: A milánói nemzetközi vásáron a román pavillon felavatása alkalmával rendkívüli ünnepek és rokonszenvmegnyilvánulások történtek. A felavatáson az albán események és a fasiszta magyatanács ülésének következtében nem jelenhettek meg Borni közlekedés-

ügyi, Solmi igazságügyi miniszterek, Farinacci a fasiszta magyatanács tagja és még számos elkelőség, azonban üdvözlő táviratokat küldtek a rokonszenvíkről biztosították a román népegyben pedig bejelentették, hogy a román pavillont még e hét folyamán megtekintik.

Teleki magyar miniszterelnök és Csáky gróf római tárgyalása

A magyar miniszterelnök pohárhöszöntőjében leszegezte Magyarország olaszbarát politikájának folytatását

Rómából jelentik: (A Stefani ügynökség jelentései) A Venezia-palotában adott díszbél végén a Duce nagy beszéde, mondott és emlékeztetett az olasz és magyar nép barátságára.

— Olaszország megelégedéssel vette tudomásul — mondotta Mussolini — az igazság elveinek helyreállítását, mert ezeken köszönhetette Magyarország, hogy egykori területeinek egy részét visszaszerezhetette. Olaszország elégtétellel vette tudomásul Magyarország csatlakozását a kommunistaellenes egyezményhez, mert ez a megnyilatkozás igazolja, hogy ismét

egy hatalom a béke és a rend védelméhez csatlakozott.

Magyarországnak ez a lépése hozzájárul Középeurópa és a Dunamédecce békéjének és nyugalomának biztosításához, ami az olasz politikának is célja. A tengely hatalmait az igazságosság szelleme hatja át és az olasz—jugoszláv egyezmény célja is hasonló.

Mussolini ezután a magyar kormányzó, Teleki gróf és a magyar nép boldogulására emelte poharát.

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök olasz nyelven válaszolt Mussolini beszédére és megköszönte azt a fogadtatást, amelyben részesítették. Ez a

fogadtatás biztosítéka a két nemzet közötti barátság kimélyítésének. Az utóbbi idők eseményei alatt a nuszított olasz magatartás megszerzte az egész magyar nemzet háláját és ezt a hálát a magyar nemzet mindannyiszor viszonzni fogja, amikor az olasz nép úgy érzi, hogy szüksége van a magyar népr Magyarországon jól tudja, hogy Olaszország ér Magyarországot óhajt és viszont

Magyarország is tisztában van azzal, hogy az olasz birodalom további megerősödése életbevágóan fontos.

Az olasz és magyar politikai célok között semmi különbség nincsen és a tengely bölcs és mérsékelt politikájának jótékony hatása a Dunamédecceben érezhetővé válik. Magyarország hűséggel viseltetik tengely politikájára iránt és a Budapest és Belgrád közötti viszony kialakulása a legjobb bizonyítéka. Róma, Berlin és Budapest által folytatott politikai eredményének.

Mussolini és Ciano kedden délután Teleki és Csáky magyar miniszterekkel két órás tanácskozást folytatott.

A Magyar Népközösség vezetőinek fontos tárgyalása

Bucurestiből jelentik: Bánffy Miklós gróf Szász Pál és Teleki Adám gróf hétfő óta Bucurestiben tartózkodnak. A Népközösség vezetői fontos tárgyalásokat folytattak először Dragomir Silviu kisebbségiügyi miniszterrel, majd Calinescu miniszterelnökkel. Szerdán Calinescu miniszterelnök és Dragomir Silviu kisebbségiügyi miniszterrel együtt fogadták a Magyar Népközösség vezetőit, akikkel hosszasan tárgyaltak. Bucurestii tudósítónk úgy értesült, hogy nagyfontosságú megegyezésről van szó,

1939. Április 21.

A ROMÁN SAJTÓ TÜKRE

A román lapok részletes tudósításokban szá-
polnak be Gafencu külügyminiszter külföldi uta-
sairól. A sajtó egyöntetűen kiemeli a külügyi-
miniszter utazásainak nagy jelentőségét.

A SEARA:

A német-román gazdasági egyezménynek ugy-
ellemi, mint gazdasági téren is nagy kihatása
a politikai tevékenység normalizálására. Az
egyezmény előmozdítja a békes gazdasági fejlő-
dést a két ország között. Belpolitikai téren a ro-
mán kormány okos megfontolással beillesztette a
kisebbséget az állam keretébe. Grigore
Gafencu külügyminiszter a megértő Románia kép-
selője. Olyan országot képvisel, amely mindenkor
észnek mutatkozik a béke érdekében közreműkö-
di. A német birodalommal való gazdasági kapo-
sok Kelet Európa békéjét szolgálják.

A PORUNCA VREMII:

Gafencu külügyminiszter utazása hozzájárul a
két ország közötti gazdasági kapcsolatok kimélyíté-
zéséhez. A német-román gazdasági egyezmény alá-
írása óta ezek a kapcsolatok még jobban megszilár-
ultak és nagy mértékben hozzájárult a béke műve-
kés megszilárdításához. Németország részvesz a
nemzetközi Duna-bizottságban is. Ez a körülmény
s jelentős mértékben hozzájárul a Románia és
Németország között fennálló baráti viszony kiszéle-
sítéséhez.

A SEMNALUL:

A gazdasági együttműködéssel nagyszerűen pá-
rosul a romániai német kisebbség lojális magatar-
tása. A német kisebbségnek az ország újjáépítési
művébe való bekapcsolása elősegítik a Berlinben
folyó tárgyalások baráti légkörének kialakulását.
Hasonlóan nagy horderejű az a körülmény is, hogy
Németország is helyet foglal a Duna-bizottság-
ban, mivel a német birodalom uralja ennek a ha-
talmatlan folyamnak a forrását, míg Románia a tor-
kolatát. Ez a körülmény hathatósan növeli az
együttműködés terét.

AZ EVENIMENTUL:

Eleget téve annak a meghívásnak, melyet kül-
ügyminiszterünk már régebben kapott a Német Bi-
rodalom részéről, Grigore Gafencu külügyminisz-
ter hivatalos látogatást tesz a német fővárosban.
Ez a látogatás — ilyen nyugtalan időkben — a
két ország együttműködését jelenti, amely együtt-
működés biztosítja Közép- és Délkelet-Európa bé-
kéjét. Románia megtartván régebbi baráti kapo-
csolatait, reális politikát folytat, amelynek fő irány-
elve újabb barátok szerzése és a nemzeti érdekek
biztosítása.

A NEAMUL ROMANESC:

Gafencu külügyminiszter berlini látogatásának
igen nagy jelentősége van. Románia husz év óta
a baráti kapcsolatok kimélyítésével a béke útján
halad. Ez a körülmény lehetővé tette, hogy a kapo-
csolatait minden szomszédjával, ha nem is minden
esetben a szívéllyel jégjében, de mégis fenntar-
totta. Az ország határain belül élő nemzetkisebbsé-
gekkel szemben tanúsított magatartása is lehetővé
tette ezekben a kapcsolatoknak a fenntartását. Je-
lentős mértékben hozzájárultak a kapcsolatok za-
vartalan fenntartásához a szomszéd országokkal
való gazdasági kapcsolatok is. Ami Németországot
illeti, ezzel az országgal a gazdasági kapcsolat ha-
gyományokon alapszik.

Gafencu külügyminiszter Hitler kancellárnál

A román és német külügyminiszterek szívélyes pohárköszöntőkben
mutattak reá a két ország kölcsönös érdekeire

A német sajtó méltatja a látogatás fontosságát

Kedden délután tizenhét órakor Gafencu
külügyminiszter a berlini programnak megfele-
lően hosszas megbeszélést folytatott Ribbentrop
német külügyminiszterrel. A megbeszélés 19 óra
30 percig tartott. A megbeszélések során a két
külügyminiszter a két országot érdeklő kérdé-
sek egész láncolatát intézte el. A megbeszélés a
legbarátságosabb légkörben és teljes bizalom je-
gyében folyt le.

Este 20 óra 30 perckor Ribbentrop külügy-
miniszter diszvacserát adott a német fővárosban
időző Gafencu külügyminiszter tiszteletére, a
melynek során a német külügyminiszter szólasra
emelkedett és a következőket mondotta:

— Miniszter Ur! Nagy örömmre szolgál,
hogy Excellenciádat üdvözölhetem, mint a ro-
mán nemzet képviselőjét és mint Őfelsége II.
Carol király megbízottját. Excellenciád jelenlé-
te módot nyújt ahhoz, hogy kieserüljünk néze-
teinket és meg vagyok arról győződve, hogy ez
az eszmecsere hozzá fog járulni ahhoz, hogy a
két nép és a két ország között a barátságos
kapcsolat kimélyüljön. Románia és Németor-
szág szoros gazdasági együttműködésére a jö-
vőre nézve megvan minden lehetőség. Ez a leg-
biztatóbb reményekkel kecsegtet. Ebben az
emelkedett szellemben emelem poharam Őfel-
sége II. Carol király, a román nép és Excellen-
ciád egészségére.

Gafencu külügyminiszter a pohárköszöntő-
re így válaszolt:

— Miniszter Ur! Nagy elismeréssel fogad-
tam azokat a szavakat, amelyeket hozzám in-
tézett és köszönöm Excellenciádnak, hogy lehe-
tővé tette a német birodalom fővárosában va-
lő jelenléteimet. Küldetésem jelentőségének tu-
datában és teljes bizalommal tettem meg ezt
az utat. Tisztaban vagyok azzal a felelősséggel,
ami rám hárult és minden erőmmel arra igyek-
szem, hogy egyezséget tudjak létrehozni a két
nép között. A közöttünk fennálló gazdasági
megállapodás és a kölcsönös bizalom a megér-
tés új útjait biztosítja. A két ország érdeké-

ben óhajtom, hogy a most meginduló közös
munka alapja az igazság és a megértés legyen.
Mint a román állam külügyminisztere, haragsu-
lyozom, a közöttünk létrejött megállapodás,
visszaemlékezve Hitler kancellár úr és Őfel-
sége, II. Carol király szavaira, a két nép baráti
együttműködésének biztosítéka. Nagyabecsu-
léssel látom, hogy a német birodalom a Führer
vezetése alatt milyen hatalmas nemzeti és szo-
ciális fejlődésnek indult, ezért engedje meg
Excellenciás uram, hogy a német nép további fej-
lődésére, a birodalmi kancellár és az Ön egész-
ségére írítsem poharam.

A diszvacserán résztvett Schwering von
Krossi pénzügyminiszter, Funk gazdasági mi-
niszter, a Birodalmi Bank kormányzója, Keitel
tábornok, a német véderő parancsnoka, Milch tá-
bornok, a légügyi vezérkar főnöke, Weissacker
külügyi államtitkár, Lippert berlini főpolgár-
mester, von Alterberg külügyminiszteriumi iro-
daigazgató, Fabritius bucurestii német követ,
Schullenburg berlini rendőrfőnök és Crutescu
berlini román követ.

Gafencu román külügyminiszter kíséretének
tagjaival ma az Unten den Lindenen levő hősök
emlékművét megkoszorúzták. A román államfér-
fit Seiner tábornok, a berlini helyőrség parancs-
noka üdvözölte. A kivézenlyett diszvacserát ezután
elvonult Gafencu előtt.

Déli 12 órakor a külügyminisztert Hitler
kancellár kihallgatáson fogadta,

míg délután két órakor von Ribbentrop dezsónén
látta vendégül.

A lapok hatalmas cikkeiben, első oldalon
foglalkoznak Gafencu külügyminiszter hivata-
los berlini látogatásával. Színes riportokban szá-
moltak be Gafencu érkezéséről és a tanácskozá-
sokról, egyben pedig leközlők azokat a beszéde-
ket, amelyek a különböző fogadtatásokon elhang-
zottak. Valamennyi lap megállapítja, hogy a tár-
gyalások során valamennyi szóbanforgó kérdés-
ben nagy megértéssel találkoztak a felek.

Április 24-én érkezik Romániába Leithross gazdasági tanácsos

Az angol kereskedelmi minisztérium tegnap
este az alanti hivatalos jelentést adta ki:

A kereskedelmi miniszter április 4-én beje-
lentette az alsóházban, hogy Sir Frederich Leith-
ross, az angol kormány első gazdasági tanácsosa
Romániába indul azzal a megbízattással, hogy ott
illetékes ténnyezőkkel tárgyalásokat folytasson
az angol-román gazdasági összeköttetések kimé-
lyítésének előkészítésére. Sir Frederich Leithross
számos szakértő kíséretében április 24-én érke-
zik Bucurestibe.

A Sir Frederic Leithross vezetése alatt Bu-
curestibe érkező angol gazdasági bizottságban a

következők vesznek részt: Albert Edward Lees
kereskedelmi minisztérium, Hugh Ellis Roos a
clearinghivatal, Cyril Robert és Parke Hamilton,
az Angol Bank, Edward Wilder a pénzügyminisz-
térium, Muriel Leonie Edwards kisasszony a
külügyminisztérium kereskedelmi osztálya ré-
széről és még három titkár. A bizottság vezető-
jét felesége is elkíséri. Ugyancsak ebből az al-
kalomból érkezik Bucurestibe Bianu Alexandru,
a londoni román kereskedelmi attasé és Danielo-
pol Dimitrie, a Banca Nationala londoni képvise-
lője is.

A magyar kormány nem fogadja el a felsőháznak a zsidótörvényben tett módosításait

Nem engedik mentesülni a zsidó nagybirtokosokat

Budapestről jelentik: Feltűnést keltett a
magyar kormány déli lapjának, a Pesti Ujság-
nak az az értesítése, amely szerint a kormány
ragaszkodik a zsidójavaslattal eredeti szövegéhez.
A kormánypárt a lap cikke szerint kedden este
értekezletet tartott, amelyen Keresztes-Fischer
Ferenc dr. belügyminiszter és Tasnády Nagy
András igazságügyminiszter ismertették a fel-
sőház által elfogadott új szöveget és mindazon
körülményeket, amelyek a módosításokat létre-
hozták. A párt végül olyan határozatot hozott,
hogy a módosítások megszavazását nem tesszik
pártkérdéssé. Ebből a határozatból és a meg-
nyilvánuló hangulatból megállapítható, hogy

a kormánypárt teljes egészében a módosítá-
sok ellen van.

Szerda reggelre azután kialakult a hangulat,
hogy a párt nem szavazza meg a módosításokat.

hanem eredeti szövegében kívánja a javaslatot
megtartani. A kormánypárti lapok hivatkoznak
arra, hogy

a beiktatott módosítások jóformán az összes
zsidó nagybirtokosokat mentesítenék
a törvény hatálya alól. Tehát ez lehetetlenné
tenné, hogy ezeknek földbirtokai a magyar föld-
művesek kezébe kerüljen.

Lezuhant és meghalt Roosevelt elnök unokája

Mexikóból jelentik: Egy magánrepülőgép, ame-
lyet Roosevelt Dániel, az Egyesült Államok első-
kénék unokája vezetett, kedd délután a Mexikó Ál-
lam területén levő Jalapa helység közelében lezu-
hant. A gép vezetője és egy társaságában levő hölgy
életét veszítette.

Egy nagy katonai repülőbravur hiteles története

Hogyan szállított hal óra alatt 384 repülőgép egy teljesen felszerelt szardíniai gránátos ezredet Olaszországból Albániába

Az olasz aviatika már Balbo tábornagy, légügyi minisztersége idején 12 gép gyűttes óceánrepülésével fényesen bebizonyította a nagyvonalú alkalmazások lehetőségét és arra való képességét.

Az abesszin hadjáratban az olasz katonai repülőgépek a minimális ellenállás legyőzésétől eltekintve, a terep és az időjárás, valamint a nagy távolságok legyőzésével tüntek ki és repülési szempontból rendkívülit teljesítettek.

A 48 ÓRAS PARANCS

Az olasz legionista repülőgépek pedig a nemzeti Spanyolország oldalán harcolva a légi harcok százaiban győztek igen erős ellenfelek fölött. Itt bebizonyították azt, amire az abesszin hadjárat nem adott módot, hogy a légi harcban és erős földi és légi védelem ellenére a bombázó harcban is az elsők között vannak.

Most pedig egy szardíniai gránátos ezred légiuton Tiranába való átszállításával igazolták a repülőgépek különleges és a jövőben nagy jelentőségű alkalmazási lehetőségét. Ez a nagy jelentőségű esemény, amelyet bizonyára még sokszor fognak méltatni a katonai repülés irodalmában, a következőképpen zajlott le:

Albánia megszállását 6-án határozta el az olasz vezérkar. Negyvennyolc órával a megszállás végrehajtása előtt adta ki az olasz légierőknek a parancsot, hogy a haditengerészettel és a hadsereggel együttműködve, egy szardíniai gránátos ezred három zászlóalját április 8-án reggel Tiranába kell szállítani.

Valle tábornok, az olasz légierők vezérkari főnöke a feladatok elvégzésével a Priocolo repülő-tábornok vezetésével a „A” repülőhadtestet bizta meg. A hadtest három repülő hadosztályból alakult.

Az első hadosztály, amelynek feladata volt

a csapatok szállítása, négy repülőezredből állott Gearoni tábornok vezetésével. Az indulás és a csapatoknak a repülőgépekre való elhelyezése a Taranto melletti nagy Grottaglie repülőtéren történt.

A második légbombázó hadosztály Foggia-ból indult három bombázó ezreddel, Ramza tábornok parancsnoksága alatt.

A harmadik vegyes hadosztály egy vízbombázó repülőezredből, egy bombázó repülőezredből és egy vadász repülőezredből állt. Ez a hadosztály Brindisiben gyülekezett.

384 GÉP RÖPCÉDULA-BOMBAJA

A parancs kiadásától számított 12 óra múlva valamennyi egység, összesen 384 repülőgép, rendeltetési helyén várta a további parancsot.

Az egész ezred 6 óra alatt Albániában volt

Régen 8 órakor indultak meg az első repülőgépek a csapatokkal. A felszállás több, ugynevezett „lépcsőben” történt. Először bombázók és vadászok repültek. Az első bombázógépen ült Valle tábornok vezérkari főnök, ő szállt le elsőnek 9 óra 20 perckor Tiranában és egy kísérő vadászazadallal birtokba vette a város repülőterét.

Féltizenegyor az első szardíniai gránátos zászlóalj katonái jókedvűen szálltak ki a tiránai repülőtéren a gépekbe és felsorakoztak. Tizenegyor már diszmenethen vonultak el az ott várakozó Ciano külügyminiszter előtt. A szárazföldről előnyomuló csapatok motorizált osztagai féltizkor érték el kis ellenállás után Tiranát.

Az egész gránátosezred átszállítása 12 óra-ra befejeződött. A csapatszallító gépek és a

Miután számítottak arra, hogy ezenkívül új csapatszallításra is szükség lehet, április 7-én hasonló egységekből álló légihadtest összeállítása is megkezdődött.

Április 7-én hajnalban mind a 384 gép bombák és katonaság nélkül végigrepülte egész Albániát, Skutaritól Tiranaig, Koritzától Agrigere tróig. Röpcédulák mellőlt dobták le a gépek. Ezeket a röpcédulákat biztosította az olasz hadsereg az albán lakosságot békés szándékkal. Körülbelül két és félórás repülés után valamennyi gép visszaérkezett a parancsban számukra kijelölt repülőterre.

Április 7-én este egy felderítő repülőszázad repült át Durazzóba és ott létesített sziklép repülőteret, hogy az éppen partraszállt tengerészgyalogság rendelkezésére álljon.

Április 8-án hajnalban olasz bombázó repülőgépek támadást hajtottak végre, hogy szabaddá legyenek az albán bandáktól a vorati műutat. Egidijele a Brindisben lévő vadászrezd egyik oltálya előre repült Durazzóba a légiszállítás biztosítására.

A csapatoknak a repülőgépeken való elhelyezése mintaszerűen ment végbe. A repülőgépek a katonaság igen jól bírta, pedig néhány tiszt és altiszt kivül senkiben ült köztük még elhagyott repülőgépén. A Savoia Marchetti, Fiat Caproni gépeken körülbelül 12—30 katonát lehetett elhelyezni felszereléseikkel együtt igen kényelmesen.

bombázók nagy része visszarepült Olaszországba még ugyanazon a napon. A légi hadosztályok egyes alakulatai az albán repülőtereket szállították meg anélkül, hogy ellenállásba ütköztek volna. A csapatszallító gépek körülbelül 200 kilométeres utat tettek meg, ebből 90 kilométert az Adrián felett. Egy-egy légiszállító csoport 40—50 perc alatt repülte be az utat. A szállítást végző hadosztály körülbelül 200 tonna súlyt vitt. Ezen nyit nyomott a gránátosezred felszerelése együtt. Körülbelül 20 vasuti kocsi súlyát jelent ez.

A kedvező időben véghezvitt első nagyszabású csapatszallítás a legismábban folyt le, anélkül, hogy gépek, vagy embernek baja történt volna.

Történetű alakítás

Írta: ALEXANDRE VILLEY

Chace Basil a hollywoodi filmrendező közt egyik kiválóságai mellett azzal tűnt ki, hogy szigorúan ragaszkodott minden részletben a történetű kerethez és alakításhoz. Egyébként is mindig szigorúan vigyázott arra, hogy a filmben minden pontosan megfeleljen az életnek, és annak a környezetnek, melyben a cselekmény lejátsszódik. Ha történelmi tárgyú filmet forgattak, az illető kor legkiválóbb szakemberét hívta meg, hogy utbaigazításai mellett a díszlet, ruhák, a szereplők viselkedése, modora, minden mozdulata szigorúan korhű legyen. Képes volt egy egész jelenetet kidobni, ha véletlenül az egyik szereplő olyan jelmezben lépett fel, amelyről megtudta, hogy ötven évvel későbbi divatnak felelt meg.

Sokan nagyképszerűség bélyegézték Chace eljárástát, de a pénzérti jelentések őt igazolták.

Amikor a „Nagyherceg szerelme” című filmet kezdte előkészíteni, a díszlettervező, a jelmez-műhely vezetője és a többi munkatársa azt hitte, hogy itt nem lesz különösebb bajuk Chace aprólékos történetűségi örületével, mert a kis európai országoska udvari élete és nyílt színen lejátsszódó forradalma nem követel meg különösebb tudományos tökéletességet. Ezek a kis operette-országoskák akármilyen néprajzi keretben és a legönkényesebb egyenruhák, építményekkel, díszletekkel szerepelhetnek a színen.

Egy fiatal denveri színésznek kellett a nagyherceg szerepét eljátszania. Sovány, csinos fiú volt. el lehetett róla hinni, hogy egy kis európai országoska uralkodója, Sharpe, Chace igazgatótársa, el volt ragadtatva a denveri fiú alakításától. Éppen erről beszélgették Chace irodájában, amikor kinyílt az ajtó és karsu, halványszőke hajú fiatalember lépett a szobába. Az arcán sokkal mélyebbek voltak a barázdák, mint általában ilyen korban szoktak lenni. A ruháját már régebbi idő óta viselhette, de meglátszott rajta, hogy elsőrendű szabó műhelyéből került ki és a fiatalember a kopott ruhában is elegáns volt.

Miután udvariasan köszönt, így szólt:

— Hallom, hogy önök egy keleturópai nagy-

hercegségben lejátsszódó forradalmat ábrázoló filmet dolgoznak.

— Ezt a hirdetésünkben is tudhatja, fiatalember. De mennyiben érdekli ez — jegyezte meg Sharpe.

— Azt szeretném megtudni, nem tudnának-e nekem a filmben szerepét juttatni.

Chace végignézett az ifjún és így szólt:

— Színész és nincs szerződése?

— Allástalan vagyok ez idő szerint — felelte a fiatalember.

— Talán elmondaná nekünk — jegyezte meg Sharpe —, hogy hol játszotta utolsó szerepét?

— Laoniában.

— Sejtlemem sincs, hogy ez hol van, de ez nem baj. És miféle szerepét játszott?

A fiatalember napbarnított arcának bronzszínű alatti élénk pirosság tűnt fel, amikor egyszerűen felelt:

— Én voltam Laonia nagyhercege.

Sharpe nagyot nevetett és így szólt:

— Én pedig a kínai császár vagyok és örülök, hogy egy uralkodótársammal ismerkedhetek meg. De most sietek, mert rémesen megéheztem.

Halkan odaszólt Chace-nek:

— Ezt a fickót dobasd ki, előbb adj neki egy dollárt.

Másnap folytatták a felvételt. Eddig Sharpe és Chace egyaránt el voltak ragadtatva mindentől. De most Chace minden átmenet nélkül dühöngeni kezdett és semmivel se volt megelégedve.

— Kifütyülnek, ha ezzel a stíluszerűtlen rendezéssel jövőnk — mondta —. Förtelmes a várakozásdíszlet, olyan, mintha egy játékbolt kirakatából hozták volna ide. Pedig azt kell érekeltetnünk, hogy a nagyherceg kastélyát a keresztés háborúk idejében építették és az sok vihart vészelt át. A háttérben hegyeknek kell látszani, az előtérben pedig erdőknek. Úgy készítették a díszletet, mintha...

Sharpe dühösen vágott közbe:

— Honnan szeded ezt a sok tudományt? Ha most mindent felforgatunk, újra megépítetünk, átfestünk és új díszes jelmezeket rendelünk, hónapokig se tudunk a filmmel kijönni, pedig már behirdet-

— Ellenkezőleg, nem díszesebb keretet akarok, hanem sokkal egyszerűbbet. A nők és a férfiak úgy mozognak, mintha San Francisko egy külvárosi tánchelyiségében volnának. Pedig annak a kis országunk évszázados hagyományai vannak, amiből eddig semmit se tudunk kihozni. A katonákat egyszerűen, a lövészarokban elnyűtt egyenruhába kell öltöztetni és ne vigyorogjanak, mintha week-endre irulnának, hanem játsszák meg a fáradságot, harctér komolyosságát.

— De a csapatszallítást csak jól csináltuk? — kérdezte Sharpe.

— Majd meglátod holnap, amikor teljesen átdolgozom.

És másnap valóban egészen más volt a forradalom leverésére induló csapatok feletti szemle képe. Chace kidobta a nagyherceg palotájának erkélyét díszítő virágokat, a közönség sorjában nem elegáns dámák mosolyogtak fel az erkélyre és katonák nem újjongtak, amikor elvonultak, hanem „nép” tolongott az utcán. A katonák pedig, aki az életüket teszik kockára a trónért és hazájukért komoly arccal vonultak fel. Az erkélyen nem operette tábornoki egyenruhába bujtattott, rendjelek től csillogó mellét, kidüllesztő fejedelem állt, hanem egyszerű katonaköpenyben, halványarcú, nagyfiatal és nagyon elhagyatott, alakodó nézte meghatóttan hű katonáit.

Sharpe elámult a nagy változtatásokon, de min régi szakember, elismerte, hogy mindez jobb és igazabb, mint az előző beállítás.

— Igaz... — jegyezte meg — elfelejtettem említeni, hogy ma reggel itt lézengett az a fiú, akinek szerepét akart kapni a filmben és azt mondta, hogy már játszott nagyherceg szerepét.

— Milyen éles a szemed, hogy észrevetted — felelte Chace gúnyosan mosolyogva, — elárulhatom a titkot, hogy az ő utasításai alapján forgattam fe az egész filmet.

— Hát az a fiú igazán nagyherceg volt? — kérdezte Sharpe csodálkozva.

— Sőt, „feljuttat” lesz — felelte Chace — mert tegnap távirattal hazahívták Laoniába, hogy visszatértesék a nagyhercegi trónra. Legalább megkeresték nálunk az útiköltségét.

ROOSEVELT TITKA

Teljegyzések Rooseveltnél elnök dolgozószobájában

Washington, április hó. A kerti kapu előtt állál ór. Besétálhat mindenki, akinek kedve van. Fehér Ház kertjén keresztül venni útját a fehér oldalépület ajtajánál azonban már nem szabad. A kerti kapu előtt állál ór. Besétálhat mindenki, akinek kedve van. Fehér Ház kertjén keresztül venni útját a fehér oldalépület ajtajánál azonban már nem szabad. A kerti kapu előtt állál ór. Besétálhat mindenki, akinek kedve van. Fehér Ház kertjén keresztül venni útját a fehér oldalépület ajtajánál azonban már nem szabad.

A hatalmas íróasztal előtt ül az elnök. A szerencsésebbek, akik az első sorokban állnak, már beszélgetnek vele. Személyes élményeiről kérdezzük, hajókirándulásáról. Kikkel találkozott, hogyan volt megelégedve a flottamanőverrel, amelyen résztvett, mit szól ahhoz, hogy azt a páncélos hajót, amelyen az elnök utazott, a hadgyakorlat során kétszer is — jellepeesen — elpusztította egy „ellenséges” tengeralattjáró... A hatalmas íróasztal előtt székarrikád, úgy, hogy a tolongó újságírók túl közel ne kerülhessenek az elnökhöz. Egyetlen kolléga ül csak az elnöki íróasztal mellett, túlságosan magasnövésű, ezért szokták leültetni, a többi állva szorong a kis szobában és igyekszik hallani az elnök minden szavát, ami nem könnyű dolog a tolongásban.

Ujjlenyomat és halászat

Aki európai államférfiak sajtókonferenciáira szokott, nehezen tudja elképzelni, mi ez a lenyomat kétszer ismétlődő elnöki sajtókonferencia. Vidám és könnyed modorban, a röktönkékre adott röktönzött feleletek során mindenről beszél itt az elnök, ami az Egyesült Államok valamelyik polgárát érdekelheti.

Elmondja: most határozották el, hogy az Egyesült Államok minden polgárától vesznek ujjlenyomatot. Ő maga már meg is kezdte, hogy példájával serkentse polgártársait és megérintse velük, hogy ezt az adminisztratív intézkedést ne tekintsék zaklatásnak. Elmondja, milyen sikeres fogott legújabb halászkirándulásán és arról, mi a véleménye a semlegességi törvényről.

Ha az angol miniszterelnöknek valami mondanivalója van az ország számára, a Parlament nem mondja el, vagy pedig elmegy választói kö-

rébe Birminghamba, vagy más füstösfalú, komor vidéki városba és ott egy kereskedő- vagy iparos-egyesület vacsoráján mondja el véleményét a világpolitika legújabb fordulatáról. Ha az Egyesült Államok elnökének van valami mondanivalója, ő is mond ugyan néha beszédeket egy új iskola felavatásán, vagy amikor meglátogat egy új vízművet, de ezek rendkívüli események. Viszont a rohamléptekben járó amerikai politikai életben parlamenti beszédeknek is fontosabbak ezek a sajtómegbeszélések.

Roosevelt elnök ezekből a hetenként kétszer megismétlődő baráti megbeszélésekből valódi szenciációt csinál.

De nemcsak a szenzációk miatt járnak ide százával az újságírók, hanem azért is, mert jól érzik magukat ezeken a megbeszéléseken. Roosevelt nagy titka, hogy egyéni sugárzó varázsával meg tudja nyerni politikai ellenfeleit is.

A „kitűnően kormányzott mosoly”

Nézem ezt a nem mindennapi embert, aki a békés lábait eltakarja az íróasztal és akik erre a rettenetes hendikepjére csak a fal elé támasztott két hatalmas kampós sétatábot támaszt. (Az amerikai sajtóban, amelynek szabadságát semmiféle felső hatalom nem korlátozhatja, megszeghetetlen szabály, hogy az elnök testi fogyatékososságát sem írásban, sem szóban sohasem említik.) Így ülve azonban hiheletlen életelő, aktivitás és energia sugárzik Franklin Delano Roosevelt-ből. Mozgékony arcának játéka az újból és újból visszatérő szinte ormányhülyés mosoly dominálja, amelynek során kivillannak pompás fogai. Ennek a mosolyának nehéz ellenállni. Kedves és lekötő, de dehis és életelővel teli. Egy-egy jónak ítélt tréfátán (akár más mondta, akár saját maga) vastos hahotává terebélyesedik. Egy-egy kellemetlen kérdésre adott rövid felelet után olyan eltasztó tud lenni, hogy nem lehet vele további kérdészéssel szembeszállni. Hódít és rendre int, megennyhülésre csábítja az ellenfeleket és bátorítja a barátokat, elfeledtetni a gondokat és megacélozza a tettekre kész akaratot, elnémítja az aggodalmakat és rózsás színbe öltözteti a reményeket.

ROOSEVELT NÉPSZERŰSÉGE

Hogy áll a népszerűséggel Roosevelt elnök? Mióta itt vagyok Amerikában, állandóan keresem a választ erre a kérdésre. Nehéz kibogozni a valóságot, mert Amerikában mindenki kritizál. Kritizálnak az ellenfelek, kritizálnak a barátok is. De aztán ha leülök beszélgetni megörögzött republikánusokkal és a hosszú vádbeszéd után megkérdem tőlük, mit tartanak Roosevelt népszerűségéről, dűnyögve, vállvonogatva vallják be: népszerűbb mint valaha.

Vannak ellenfelei, akik szeretik és vannak barátai, akik haragszanak rá. Ennek mély magyarázata, hogy Roosevelt egyénisége, aktivitása nem szorítható bele pártkeretekbe, pártprogramba. Akik valamikor legbelsőbb tanácsadói voltak, ma elkeseredett politikai, esetleg személyes ellenfelei. De ezek az ellenfelek néha csak az alkalomra várnak, hogy bebizonyítsák az elnöknek: szívük mélyén mégsem haragszanak rá. Itt van például General Johnson esete, aki mióta kiesett a New Deal adminisztráció vezető posztjából, napról-napra írja brilliáns és keserű cik-

keit, kérérlhetetlenül ostromozza a Roosevelt-adminisztráció bűneit, baklövéseit és főképpen az elnök munkatársait. De a minap mégis General Johnson volt az, aki egy társadalmi egyesület kiül döntőségét vezette Roosevelthez, hogy emlékrmet nyujtsón az az elnöknek népjóléti munkásságáért...

Roosevelt titka, hogy kitűnő intuícióval választja ki mindenkor tanácsadóinak és néha ellenfeleinek ötletei közül azokat, amik éppen megfelelnek a néphangulatnak. Megesik néha vele is természetesen, hogy téved. Hogy valami új törvényjavaslat nagyobb ellenállást vált ki, mint remélte. Ilyenkor, ha érzi a közvélemény igazi ellenállását, nem erőszakolja a dolgot. Megváltoztatja terveit...

Egy „igen” és egy „nem”

Iszonyúan otthonosnak érzi magát ebben a megszokott környezetben, a meghitt parancsnoki hdon. Mintha soha semmi nem történetnék másképpen, mint ahogyan ezt innen a Fehér Ház kis munkaszobájából óhajítja és elrendezi...

Csak amikor mosolygós arcáról, nyugodt vonásairól, jól kiszámított és hatásos mozdulatiról a kezére téved a tekintetem, akkor látom, hogy ez a nyugodt és biztos ember, aki úgy vezényli ezt a százfejű újságíró-zenekart, mint egy bravuros karmester, aki olyan biztos ura kifejezésének, arcizmának és szavainak, mint egy jó szíjász, milyen ideges. Husos ujjai, a szelid és vidám arcjáték idején, a gondatlan, hanyagul odavetett szavak közben szakadatlanul, idegesen dobognak a szék karfáján.

Most hirtelen, egyénisége elemzése helyett, a szavaira figyelek.

Es megértem az idegesség okát. Valaki megkérdezte: hozzájárult-e az Egyesült Államok semlegességi törvénye a világbéke kiépítéséhez, fenntartásához?

Es az elnök választott: amennyiben erre a nagy kérdésre egy szóval lehet válaszolni, a válasz csak ez lehet: nem.

Es amikor valaki tovább folytatja a kérdést és megkérdezi:

McORMICK

Kévakötő aratógép

KARNER EDE R. T.

Mezőgazdasági géposztály

Temesvár IV. str. I. Bratianu 41.

Telefon 43-08

Harcolni is tud, természetesen. A New Deal hat esztendeje alatt több harcot folytatott a közélet hatalmasságai ellen, mint más elnökök évtizedek alatt. De csak akkor harcol, ha érzi az ország többségét maga mögött...

AZ ELNÖK ÉS A TÖRVÉNYHOZÁS

Sokszor vádolják azzal, hogy túlságosan kevénytény befolyásolja a törvényhozást. Kétségtelen, hogy Amerikában az elnöknek a törvénykezdeményezés körül sokkal nagyobb szerepe van, mint egyéb európai elnököknek vagy uralkodóknak és az elnöknek ez a szerepe igen erősen érzik az amerikai törvényhozáson.

A Roosevelt-politika valódi és látszólagos ingadozásai onnan erednek, hogy az elnök természetesen csak olyan törvényekkel kormányozhat, aminek sikerül a parlamenttel megszavaztatnia. Már pedig a kongresszus nehezen „kormányozható” és kiszámíthatatlan. Időnként olyan ellenállás mutatkozik magában Roosevelt pártjában, aminek leküzdésére nem elég az elnök erős egyénisége sem. Ilyenkor Roosevelt frontot változtat és kerülővel indul a távoli cél felé.

Hat éves elnöksége alatt számos olyan reformot hozott, amely megbukott. De azt még ellenfelei is elismerik, hogy reformjainak nagyrészt lehetetlen kitorólni az állam és a társadalom történetéből...

— F. D. R. — mondotta nekem Roosevelt egyik legnagyobb politikai ellenfele, nem teoretikus, nem az elveivel gondolkodik, hanem az intuíciójával. Nem a dogmák irányítják, hanem az élő és változó vezérgondolatok...

— Nem szent ő sem, persze, hogy nem az. Épp olyan jól ért, ha nem jobban, a napi politika kis és nagy fortélyaihoz, mint ellenfelei. És használja is a politikai életnek mindazokat a fegyvereit, amelyek nélkül nem kormányozhat egy elnök sem Amerikában. Ő is tudja, hogy a politikai barátok elhelyezése jó pozícióban milyen fontos, de azt is tudja, hogy néha éppen ezek az elhelyezett barátok milyen megbízhatatlanok. Tudja, hogy milyen szükség van megbízható tanácsadókra, de azt is tudja, hogy a tanácsadókat időnként cserélgetni kell... És cserélgeti is.

El és verekszik, harcol és visszavonul.

Egy „igen” és egy „nem”

— És vajjon ez a törvény hozzájárult-e a háborúk elharapódzásához világszerte? Az elnök erre is röviden felel: Bizonys tekintetben igen.

Ennyi volt az egész. Aztán még hosszú fejtegetés következett annak illusztrálására, hogy az elnöknek egyáltalán nem könnyű a törvény értelmében kinyilatkoztatnia, a világ melyik táján folyamatban lévő melyik konfliktus nevezhető háborúnak. Históriai példákkal illusztrálja, hogy előfordult már a történelem során is, hogy valóságos tengeri csatákat vívtak Amerika partvidékén, a napoleoni háború idején például francia hajók zsákmányoltak amerikai hajókat; az amerikai flotta kivonult, elpusztított néhány hajót és megtisztította az amerikai vizeket a zsákmányolóktól. De mindez megtörtént anélkül, hogy egyik fél is háborút üzent volna... De ezt a hosszas magyarázatot már az újságírók alig hallják. Mert az előbbi néhány szócsocka, aminek kimondása előtt Roosevelt olyan idegesen dobolt a székének karfáján, szenzációs, végleges „hadüzenet” volt a semlegességi törvény ellen. Már valamennyien a telefonhoz rohannának, hogy jelentsék: az elnök kimondta a döntő szót.

Aigner László.

— **Boris király — díszdoktor.** Varsóból jelentik: Az itteni egyetem díszdoktorává avatta Boris bolgár királyt. Az egyetem küldöttsége fog Szófiába utazni, hogy átadja a királynak a díszdoktori oklevelet.

— **TATARESCU NAGYKÖVET VISSZAÉR-KEZETT PÁRISBA.** Párisból jelentik: Tatarescu volt miniszterelnök, Románia párisi nagykövete nyolc napos bucurestii tartózkodás után szerdán reggel visszaérkezett állomáshelyére. A nagykövet már a délután folyamán Bonnet francia külügyminiszterrel tett látogatást.

— **Lord Perth búcsúlátogatása Ciano olasz külügyminiszternél.** Rómából jelentik: Lord Perth római angol nagykövet, aki tudvalegőleg váratlanul nyugalomba vonult, ma búcsúkihallgatásán jelent meg Ciano gróf olasz külügyminiszternél. A nyugalomba vanuló nagykövet a jövő héten utazik el Rómából.

— **JUNIUS ELSŐ HETÉBEN AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR AMERIKÁBA MEGY.** Londonból jelentik: A lapok közlik, hogy tegnap este a Buckingham palotában hivatalos jelentést adott ki, a mely szerint az angol király és királyné június 7-én négy napos látogatásra az Egyesült Államokba utazik. A hivatalos jelentés szerint a látogatás Rooseveltnél történik.

— **KÜLPÖLDI MENEKÜLTEK AZ ANGOL HADSEREGBEN.** Londonból jelentik: Az angol hadsereg ma megkezdte a jelentkező cseh és spanyol menekült katonák és katonatisztek besorozását. A jelentkezőknek angol nyelvből és műszaki ismeretekből kell vizsgát tenniük.

— **ROBBANÁS A TELEFONKABINOKBAN.** Londonból jelentik: Keddről szerdára virradó éjjel a londoni Euston negyedben két telefonkabinban történt robbanás. Három személy megsebesült.

— **AZ ANGLIAI KATOLIKUS EGYHÁZAK ELITELIK AZ ERŐSZAKOSSÁGOT.** Londonból jelentik: A katolikus egyházak ezévi naggyűlésének munkálatai most fejeződtek be. A püspökök elhatározták, hogy az összes angliai templomokban nyilatkozatot olvastatnak fel, amelyben elítélik az erőszakosságot, amely az emberek között uralkodik.

— **A LARES REPULÓJÁRAT MEGNYITÁSI ÜNNEPEGE BUCURESTIBEN.** Vasárnap április 16-án ünnepélyes külsőségek között avatták fel a LARES román repülőársaság légi járatát. A polgári repülés gépei a baneasai repülőtéren sorakoztak fel. Pontosan 10 óra kezdődött meg az istentisztelet, amelyen megjelent Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi miniszter, Gheorghiu tengerügy, Teodorescu Paul lég- és tengerészeti miniszter képviselőiben. Jelen voltak még: Giossan tábornok, Negrescu és Telemac, Scarlat Radulescu parancsnok, a polgári repülés igazgatója, Andrei Popovici, a LARES repülőársaság vezérigazgatója, Stanculescu parancsnok, George Fotino, a LARES repülőársaság igazgatósági elnöke, Victor Alboteanu, a sajtó és propagandaügyi államtitkárság igazgatója, Ionel Cosiasu, Paul Dumitrescu LARES igazgató, Egon Nasta, a román légügyi szövetség vezetőikára, Simion Dumitrescu kapitány, a baneasai légikikötő parancsnoka, Gherasim parancsnok, Cezar Mereuta főmérnök, Stanculescu ügyvéd. Az istentisztelet után George Fotino, a LARES igazgató tanácsának elnöke méltatta a nap jelentőségét. Kiemelte a LARES nagy erőfeszítéseit a román repülésügy terén. Az ünnepség befejeztével étarepülés következett.

Két példányban kell az ingatlanvilvántartási könyvecskéket kiállítani

Az ingatlanvilvántartási könyvecskék benyújtásával kapcsolatban a rendőrkezesek Bucurestiben Marinescu Gabriel tábornok-alminiszter elnöke alatt értekezletet tartottak. Ezen résztvett Gritta Ovidiu temesvári rendőrkezes is, aki már visszaérkezett Temesvárra és tegnap a rendőrkezesura főosztályával megbeszélést folytatott a lakóbejelentési törvény végrehajtása tekintetében. A fővárosi értekezlet tisztázták azt a kérdést is, hogy hány példányban kell az ingatlanvilvántartási könyvecskéket kiállítani. A főváros részére három példány van előírva, míg az ország többi részében két példány. Temesvárott is felmerült az a probléma, hogy vajon elégséges lesz-e a könyvecskéknek két példányban való kitöltése. Ezt a problémát megoldották, mert Temesvárott is két példányban kell benyújtani a könyvecskéket. Az egyik példányt a látamozás után visszakapja a háztulajdonos, míg a másik példány a rendőrségen marad. A könyvecskék benyújtása április 23-án kezdődik és harminc napon belül mindenkinél be kell azokat mutatni a kerületi rendőrségeken. A későbbi változásokat egy külön felhívás tartalmazza a könyvecskékben kerez-tülvezetni.

— **TARTALÉKOSOK FIGYELMÉBE!** Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztérium közli az összes tartalékos tisztekkel és altisztekkel, valamint azokkal, akik a tartalék és a milícia tagjai, hogy a jelenlegi koncentráció alkalmával engedélyezett felmentésük csak erre az esetre szól. Akik külön rendeltetési beosztással bírnak, mozgósítás esetén ennek megfelelően tartoznak jelentkezni. A többiek kötelesek az előírt időn belül egységeiknél jelentkezni.

— **BENES LETT A CSEH VILÁGSZERVEZET ELNÖKE.** Csikágóból jelentik: Benes Eduárd elvállalta a Csehszlovákia köztársaság visszaállítására alakult világszervezet elnöki tisztjét. Ez az elhatározása az Amerikában működő három nagy cseh szervezet gyűlése után született meg.

— **FŐSZOLGABÍROI ERTEKEZLET.** Tegnap délelőtt a prefektúrán Popovici Virgil ezredes-prefektus elnökletével a megye járásainak főszolgabírái értekezletet tartottak. Megbeszélésre kerültek a különböző folyó közigazgatási ügyek.

— **RABLÓTÁMADÁS LUGOSON.** Két árcos és revolverrel felfegyverzett bandita behatolt Pfeifer Edé lugosi nagyiparos házába és fenyegetéssel arra kényszerítették, hogy átadja nekik pénzt. A banditák nyolcvan ezer lej készpénzt és kétszáz ezer lej értékű ékszert vittek el. Kézrekerítésükre a lugosi rendőrség megindította a nyomozást.

— **RENDSZERES LÉGIJÁRAT TEMESVÁRÓL BUCURESTIBE, CONSTANTABA ÉS KOLOZSVÁRRA.** A Temesvárt más városokkal összekapcsoló légi járatok május elsején megindulnak. Rendszeres légi járatok lesznek a Temesvár—Bucuresti—Constanta, a Temesvár—Turnu Magurele—Bucuresti és Temesvár—Kolozsvár között. Azt még nem lehet tudni, hogy a LARES repülőgépei a Temesvár—Kolozsvár útvonalon közbeeső leszállást végeznek-e Aradon, vagy sem.

— **AZ ARABOK AGYONLÖTTÉK EGY ANGOL ÖRMESTERT.** Jeruzsálem. A zavargások során tegnap agyonlőtték egy angol rendőrörmestert. A jeruzsálemi angol hatóságok megtorlásul életbeléptették a kimenőtialmat és elzárták a nyilvános kuttakat.

— **ELTÜNT A JUGOSLÁV KERESKEDELMISZTER, AKI REPULÓGÉPEN MENT BERLINBE.** Zágrábból jelentik: Ma délután fél 1 óra körül a zágrábi repülőtérről Berlinbe utazott Hitler birodalmi vezér születésnapjára ünnepségeire Jevren Tomics, jugoszláv kereskedelmi és iparügyi miniszter. Este 8 óráig a repülőgép sorsáról semmi hír nem érkezett Zágrábra.

— **KÖZBOTRÁNY OKOZASÁRT EGY HÓNAPI FOGHÁZ.** Tinesz Ferenc seprőkészítő ez év januárjában az egyik este öszezszólalkozott egy idősebb férfival, aki kifogásolta, hogy Tinesz fejjel lefelé lógatva visz néhány csirkét. A botrány miatt egy rendőr Tineszt a rendőrségre akarta vinni. Tinesz szembeszállt a rendőrrel és csak hosszas húza vona után sikerült a rendőrségre előállítani. Ott azután megindult ellene az eljárás és tegnap a törvénvség uccai botrányokozásért egy hónapi fogházra ítélte.

— **KERESKEDELMI UTAZÓ HIRTELEN HALÁLA.** Szeiler Mihály, a Kimmel-gyár utazója, üzleti útja során Piski községben hirtelen meghalt. Az ötvenkilenc éves férfiú harmincnyolc évig állott a Kimmel-cég szolgálatában és mindenkor kötelességtudó, lelkiismeretes alkalmazott volt. Özvegye, két gyermeke és nagy rokonság gyászolja. A holttestet Temesvárra szállították. A hirtelen halál oka még nem nyert tisztázást.

— **ÖNGYILKOS GAZDA.** Grifaton János ötvennyolc éves nagyösi gazdálkodó felakasztotta magát és mire rátaláltak már halott volt. Tettének okát még nem ismerik.

— **ZSOMBOLYAI MATRÓNA HALÁLA.** Özvegy Venczel Szibilla született Anton, ismert zsombolyai asszony hetvenegy éves korában Nagy-kikindán, ahol férjénél levő lányánál tartózkodott, meghalt. Holttestét Zsombolyára szállították és nagy részvétellel temették el. Lányán, férjzetű Kern Gyulánén kívül gyászolják fiai: Venczel Géza dr. és Venczel Árpád, valamint rokonai.

— **MAJUS 15-ÉN ÉLETBE LÉP A VASÚT NYÁRI MENETRENDJE.** Az államvasút nyári menetrendje — mint már jelentettük — a május 14-ről 15-re virradó éjszaka éjfélkor lép életbe. A temesvári kerületi vasútigazgatóság elkészítette már az új menetrend vonatkozó javaslatát, amelyet Albert Aurel menetrendi előadó Bucurestibe vitt, hogy ott a vezérigazgatóság illetékes ügyosztályával megismertesse. A gyorsvonatok menetrendjét véglegesen Bucurestiben állapítják meg és ahhoz alkalmazkodik a helyi vonatok menetrendje. Úgy értesülünk, hogy csak lényegtelenebb változások várhatók és nagyjában ugyanolyan lesz a nyári menetrend, mint a tavalyi volt.

— **A MUNKAKAMARA KÖLTSÉGVETÉSE.** Most készült el a temesvári munkakamara új költségvetése, amelynek végösszege 4.400.000 lei a tavalyi 5.200.000 leiel szemben. A költségvetést jóváhagyás végett a munkaügyi miniszter elé terjesztették.

(=) **GABONAARAK.** (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bánsági gabonapiacra a tengeri irányzata szilárd, míg a búza irányzata lankos. A piaci árak a következők: temesi búza 350, torontáli búza 360, tengeri 345—350, korpa 330, zab 440, tavaszi árpa 400, őszi árpa 380, muharmag, 310, napraforgómag 400 és tökmag 750 lei százkilönként a bánsági feladóállomásokon.

— **BORZALMAS GÉPKOCSISZERENCSETELENSÉG BUCURESTIBEN.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a Román uccában levő Coterb-féle cukrászda előtt halálos végű gépkocsiszerencsétlenség történt. Egy társaságkocsi összeütközött egy tehergépkocsival, majd a közelben játszódozó gyermekcsoportra futott. Egy kislány meghalt, míg három gyermek súlyosan megsebesült.

— **NAGY KEDVEZMÉNYT KAPNAK A „BUCURESTI HÓNAP” UTASAI.** Bucurestiből jelentik: A Neamul Románcse jelentése szerint a Bucuresti Hónap kiállításra utazók a vasúton jelentős kedvezményben részesülnek. Ugyancsak kedvezményt kapnak szállodákban, éttermekben, áruházakban és színházakban is.

— **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Svoboda József kilencvenkét éves pék, Gulyás Eva született Borlova hetvenhat éves, Popovits Imre hatvanegy éves borbélymester, Wallner Mária született Bauer hatvannyolc éves, Stancescu Sever harminchat éves mérészár, Serban Ion negyvenhét éves nyugdíjas, Gürtler Ferenc hatvanhárom éves szobafestő, Melcher Pál nyolcvan éves nyugalmazott postatisztviselő.

— **HUSZONKILENC EMBER HALÁLA EGY KATONAVONAT KISIKLÁSÁNÁL.** Kievből jelentik: Berdusser ukrainai városka közelében kisiklót egy katonavonatot. A szerencsétlenség következtében 29 ember életét veszítette.

— **KIVÉGEZTEK KÉT NEMET FIATALEMBERT.** Berlinből jelentik: Hermann Walter 25 éves freiburgi fiatalembert és Walter Hertwig 20 éves eberstadti fiatalembert katonai titkoknak idegen hatalom részére való kiszolgáltatása miatt halálra ítélték. Mindkettőjüket tegnap reggel kivégezték.

SCALA MOZIBAN
péntektől kezdve
a legnagyobb orosz tárgyú film:

Tarakanova

hercegnő

Egy izgalmas szerelmi történet a cárizmus idejéből

A páratlan szépségű herceggel
Orlov herceggel

Főszerepben:

Annie Vernay, Suzy Prim,
Pierre Richard Wilm

Az erkölcsi színvonalon jegyében zajlik le a newyorki világkiállítás

Minden meztelenséget száműzött a rendezőség

Newyorkból írják: Néhány héten belül frakkos urak és estélyi toalettes dámák meghívott ezrei előtt megnyitja kapuját a hetedhét országra szóló „Világ vásár”, a newyorki „World's Fair”. Egyelőre csak arról a harcról akarok beszélni, amely hetek óta izgalomban tartja a „World's Fair” rendezőit és a híres amerikai erkölcs-öszoeket.

A nagy kérdés, amely rengeteg szenvedélyes vitát provokált már eddig is és amelyben beleszólnak a híres vezércikkírókon kívül hivatott és hivatlan amerikai erkölcsrendezők: mi legyen a határa a „Vásár” meztelen látványosságainak...

A „Vásár” magánvállalkozás. Noha szubvenciókkal és anyagi és morális támogatással részvesz benne az állam és a város is, pénzügyi sikerét állítólag nem az dönti el, hogy mit produkál technikai csodákban, néprajzi attrakciókban, művészi látványosságokban, hanem az, hogy

mit nyújt a sokmillió látogatóknak meztelenségben.

Azt olvasom egyes amerikai lapokban, hogy a csikágói kiállítás ezen a téren „úttörő munkát” végzett. Eleinte csak bátortalanul próbálkozott különböző meztelen látványosságok mutogatásával. Az egyik meztelen táncosnő a bíró elé került, mert „megbotránkoztatta nézőit.” A bíró bágyadtan felsóhajtott:

— Vannak emberek, akik még a tehenet is szoknyába öltöztetnék.

A bíró nem ítélte el a „bűnös” táncosnőt. Viszszaküldte mutatványos bódéjába avval az atyai táncossal, hogy „igyekezzék megjavulni”.

Ez a bírói ítélet azután mintegy

szentesítette mindazt a „merészséget”, amelyet a csikágóiak eleinte csak bátortalanul próbáltak.

Szemtanuk állítása szerint a csikágói kiállításnak „ezek” a látványosságai derűs gyermekleg próbálkozás színében tüntették fel a párisi és egyéb európai revű és mulatószínpadok legmerészebb mutatványait...

A csikágói „jópélda” nem mult el nyomtalanul. A nemrég megnyitlt sanfranciscói kiállítás „attakciói” az amerikai illusztrált lapok tanúsága szerint egyáltalán nem maradnak el a csikágóiak mögött.

Ilyen előzmények után a newyorki kiállítás rendezői panaszos felháborodással fogadták azokat a híreket, hogy

éppen az ő kiállításukat akarják most erkölcsrendészetileg megprelűzni.

Máris tucatszámra szerződtek a táncos csoportokat, „show girlöket” és egyéb attrakciókat, a melyeknek „művészetét” a különböző raffinált meztelenségük teszi borsosabbá.

Érthető, ha olyan körülmények között rossznéven veszik azt az akciót, amelynek célja, hogy megrendszabályozza látványosságait. Azt hajtogatják, amit szabad Csikágónak és San Franciscónak nem lehet megtiltani Newyorknak sem.

Csakhogy Newyork, úgy látszik, mégsem bír el annyit, amennyit eltűrt a híres „kaliforniai Babel”, Csikágó, Kansas City, vagy Fort Worth.

Leginkább is erre vall, hogy nemcsak az alkalmi népbölgögtök és Erköles Ligák emelték fel tiltakozó szavukat. Beleszólt a vitába Newyork Egyházaiank Szövetsége is, amely határozatot a napokban hozta nyilvánosságra, kifejezve reményét, hogy a „World's Fair” vezetősége kitarthatna az erkölcsrendezők programja mellett és

nem enged a Világkiállítás területén olyan látványosságokat mutogatni, amely leronthassa a Vásár erkölcsi színvonalát.

La Guardia polgármester már régebben nyilatkozott. Bejelentette, hogy azok, akik abban reménykednek, hogy a nagy idegenjárás alatt szabad halálszót nyílik számukra a zavaros vizeken, alaposan csalódnak. A newyorki redőrség kérhételten szigorral fog eljárni mindazokkal szemben, akik már hónapok óta tanulmányozzák a terepet többé-kevésbé kétes természetű üzleteik számára... La Guardia ujabban nem nyilatkozott ugyan a Vásár „meztelen” problémájáról, de bizalmasai úgy tudják, nem hajlandó tulságos engedményekre erkölcsi tekintetben, még a kiállítás rendezőinek üzleti aggodalmait miatt sem.

A komoly sajtó szintén szigorúságot követel. Az egyik híres „kolumnista”, Westbrock Pegler írja:

„Azt már valahogy megszoktuk, hogy a Broadway látványosságai között szerepelnek olyanok, a-

A gumitalpu közlekedési találmány veszélyezteti a járókelők testi épségét

A modern technika mai korszakában, a gépesített XX. században egészen természetes tünnet az, hogy a dolgok után siető emberek jelenlény százaléka a kerékpár, könnyelven a bicikli forgalmi eszközt veszi igénybe. Ez a kétkerékű, gumitalpú közlekedési találmány nem a legújabb technikai vívmányok egyik csodája, mint akár a repülőgép, mert a bicikli már évtizedes fejlődési multra tekinthet vissza. Valamikor a bicikli egy elől nagy, hátul aprócska kerékből állott és a kicsi kerék úgy futott a nagy után, akár a pöttömnyi csibe a kotló után. Azóta a bicikli két kereke közötti társadalmi elmentét megszűnt, a helyzet demokratizálódott és ma két egyenlő jogú és nagyságú acélküllös kerék ülözi egymást anélkül, hogy valaha is egymásba botolhatnának.

Napjainkban azonban a kerékpár fejlődési folyamatainak már olyan tüneteivel találkozunk, amelyekre kénytelenek vagyunk azt mondani, hogy a bicikliforgalom — a szemtelenségig tökéletesedett. Mert bizony a legtökéletesebb szemtelenség az, hogy olyik-másik biciklista mennyire nem törődik gyalogjáró embertársával, az ucca népének testi épségével és ahol teheti, még a közlekedési renddel sem. Mint bomlott motor száguld el egyre sűrűbben az uccákon a gyanatlan gyalogjáró előtt egy-egy ilyen biciklilőrült, aki eszeveszett rohanásában a vasparipáról visszakaesingatva, még röhhög is egyet, hogy a palit mennyire megijesztette. Csengetni a legtöbb esetben nem is próbál, lassítani, vagy kitérni pedig egyszerűen nem akar és szinte keresi az alkalmat, hogy az uccakeresztződéséknél, az aszfaltjárdák szélén versenytéri rohanással megriassza, szinte surolja a jámbor polgárt. Szemtelenségében nekimenne talán az autónak is, ha nem tudná jól, hogy a rövidebbet luzná és alapos nyolccsal kerülne elő a bicikli roncsa a gépkocsi alól. A szegény, védtelen járóke-

lőknek látogatása nem kívánatos fiatalokruak számára. De a Vásárt igenis látogatni fogják tisztcs családok is.

Látogatni, fogják gyerekeket és tisztcs családanyák.

Nem tűrhetjük, hogy ezek a látogatók kénytelenek legyenek szegyenkeze térni haza, mert uton-utófélen olyan látványosság fogadja őket, ami sérti minden jóízű ember erkölcsi felfogását...

Még hét hét von hátra a kiállítás megnyitásaig. A vita még nem dől el. De valószínűnek látszik, hogy a különböző meztelen attrakciók hősei, a táncosnők, akiknek egyetlen kosztümje

néhány hófehér galamb,

(részben artisztikum kedvéért, részben a mutatvány szimbolikus tisztaságának bizonyítására) a lasszózó kóristalányok, akiknek öltözéke egy raffinált cow-boy öv és egy hatalmas cow-boy kalap, az elfonyadt testü öregedő asszonyok, akik — Pegner szerint — rájöttek arra, hogy kényelmesebb dolog meztelenül üldögélni, mint felöltözve padlót surolni, vagy egyéb tisztességes munkával keresni kenyerét. Szóval, az egész kosztűn és változatos korú mutatványos sereg bajait csak bizonyos keretek és bizonyos korlátok között mutogathatja majd a „Világ vásár” kapuin belül...

lőtől azonban nincsen mit félnie, mert azt le lehet terrorizálni pedáltaposás közben.

Ezeknek az ész és fegyelem nélküli cikázó biciklimerénylöknek javulás és okulás célzatával figyelmebe ajánlom az egyik nyugateurópai kis országot, talán Hollandiát, ahol a lakoságnak majdnem a fele biciklin siet a dolga után, az uccákon ezerszámra, beláthatatlan sorban nesztelenül suhannak tova a gumikereki vasparipák és a biciklitérsadalom egyetlen tagjának sem jut az eszébe, hogy embertársát molesztálja, a gyalogosan járókat gutaütésszerű közelből elgázolással fenyegetse, vagy a számára előttr közlekedési rendet, a megengedett normális sebességet megsértse. Különösen felháborító nálunk egyes perifériális uccákban lakó biciklistáknak az a vakmerősége, hogy az olyan külvárosi uccák hosszát, ahol gondolják, hogy a környéken akkor éppen nem jár rendőr, végigszáguldanak a gyalogjáró utakon és a szegény járókelőknek ugyancsak fürgén kell szednie mindkét lábát, hogy idejekorán lekerüljön a járdáról, ha azt nem akarja, hogy a feltolakodott biciklista egyszerűen lesodorja a kocsitra, sőt ha egy kis pechje van, éppen a pocsolya kellős közepébe.

Külön fejezetet érdemelnek a bicikli művészei és itt különösen az a fiatalok vezet, amely foglalkozásánál fogva is a nap legnagyobb részét biciklin tölti. A kifutó fiúk, küldöncök között nem egy akad, aki jóformán a kerékpárján él és szédületes stílikijével még a leghíresebb biciklista versenyzőt is megijesztene. Ezek a fiúk ma az ucca legélénkebb forgalmának kellős közepén is a cirkuszi zsonglór ügyességével bravuroskodnak viharvert kerékpárjukon, két autó között elosonnak mint a gyík, hirtelen elengedik a kormányrudat, lábukkal kormányozzák a kereket, kezikkel a levegőben handabandáznak, aztán vad iramban hurokkanyarokat irnak le, miközben testük félig lelóg a gépről, a fék használata helyett a lábukat csuszátják végig az aszfalton minden cipőtalpalo suszter igaz öröme és hasonló produkciókkal rémitgetik maguk körül a jámbor gyalogjárókat. A napokban láttam, amikor egy ilyen biciklista kölyök eszeveszett gyorsasággal ugy nekiiramodott a kocsitron át-tipegő öreg asszonynak, hogy az szegény még tíz perc múlva is csuklott az ijedtségétől. Komolyabb baja azért nem történt, mert a biciklimerénylő elgázolki még sem merte. Ezek a durva bravurstílikli nem valók az uccára, egyik-másik mutatványnak talán tudnánk tapsolni a cirkuszban, de nem az uccán, mikor testi épségünk a legközevlebb veszélyeztetésnek van kitéve. Minden kultuszunk az évek folyamán jelentkeznek a tulhajtásai, a legkomolyabb dolgokat is porfanizálja az idő, de ott még sem kellene tartanunk, hogy mialatt azt tanuljuk, hogyan kell majd védekezni a repülőgép ellen, azalatt — elgázol egy biciklista. (Gogo.)

Felakasztotta magát egy váradi bankpénztárnok

A mióta leépítették nem tudott kereselhez jutni

Megdöbentő módon vetett véget az életének Fischer Ferenc, az Egyesült Bank nyugalmazott cégjegyzője. Fischer Ferenc évtizedeken keresztül az Egyesült Bank szolgálatában állott, ahol a szorgalmas, törekvő tisztviselő munkáját megfelelő elismerésben is részesítették és érdemei elismerésül a bank cégjegyzője lett. A gazdasági válság beköszöntével a bank leépítéseket eszközölt s sor került Fischer Ferencre is, aki szintén kilyert a bank szolgálatából. A nős, három gyermekes volt bankcégjegyző ismét hozzáfűzött, hogy újból megalapozza egzisztenciáját. Ezt az igyekezetét azonban nem kísérte siker. Fischer Ferenc „mindennel foglalkozott”. Ügynökölt, üzleteket közvetített. Munkájának azonban nem találta meg a célját s nem élvezte

az eredményét. Hosszabb idő óta kedvetlen volt, elkiseredett és tegnap délelőtt beváltotta régebbi elhatározását. Lakásának fürdőszobájában felakasztotta magát. Tettét felesége vette észre. Benyitott a fürdőszobába és ott találta férjét holtan. Az öngyilkos bankcégjegyző három levelet hagyott hátra. Abban bocsánatot kér tetteért és elpanaszolja, hogy az idegei már felmondották a szolgálatot. Így nem érdemes élni, bármennyire szerény és igénytelen is.

Az öngyilkosság felfedezése után azonnal értesítették a hatóságokat. A vizsgálat azonban már csak a beállt állapíthatta meg. Az ügyesség ezen az alapon megadta a temetési engedélyt.

KÖZGAZDASÁG

Május 5-ig lehet beadni a légvédelmi nyilatkozatokat

Ujabb hosszabbítást kapnak az érdekelt vállalatok

Az 1939. március 6-iki törvény szerint azon részvénytársaságok, amelyek 500 ezer és az egyéni cégek, amelyek 1 millió leit meghaladó alaptőkével bírnak, légvédelmi nyilatkozatot tartoznak a Casa Fondul National al Aviatic (Bucuresti, Str. Blănari 22.) címére beadni.

A vallomás benyújtásának határidejét május 5-ig meghosszabbították.

A vallomásban kiteendő: 1. A vállalat elnevezése. 2. Társas, vagy egyéni cég a kérdéses vállalat. 3. Székhelye. 4. Tárgya. 5. A kitermelés módja

(saját, vagy bérbeadva). 6. Géperő mennyisége. 7. Tisztviselők és munkások száma. 8. Az iparvállalatnál az épületek leírása a megfelelő vázrajzzal.

A vallomáshoz az 1937. december 31-iki mérleget kell beadni, de a kereskedők csak a mérlegszámla összesített tételére rövidített mérlegszámlát adnak be, míg az iparvállalatok pontos mérleget. Amennyiben a vallomást nem személyesen adja be a vállalat, úgy akként tegye ajánlott levélben postára, hogy május 5-re a nemzeti aviaticai alap azt megkapja.

A cégjegyzői lajstromban eszközölt bejegyzések vagy módosítások után fizetendő új kincstári illeték

A módosított bélyegtörvény 4. szakaszának 30. paragrafusa szerint a kereskedelmi és iparkamarák mellett működő cégjegyzői hivatalban eszközölt bármilyen bejegyzés, cégbejegyzési módosítás, vagy törlés az egyéni cégeknél 132 lei kincstári bélyegkötelezettség alá esik az egyéb kamarai bejegyzési illetékek kivül. Ugyanez a kincstári bélyegilleték állott fenn az egyéni cégeknél a multban is. Ezzel szemben a társas cégeknél a cégjegyzői lajstromban eszközölt módosítások lényeges illetékemlést hoznak az alaptőke nagysága szerint. Az egymillió lei összegig terjedő társasági tőkénél a cégbejegyzési kérvény bélyegilletéke 270 lei, 1—5 millió lei tőkég 600 lei, 5—10 millió lejig 1200 lei, 10—20

millió lejig 2000 lei, 20—40 millió lejig 3000 lei, 40—80 millió lejig 4000 lei, 80—150 millió lejig 5000 lei és 150 millió leinél nagyobb alaptőke után a cégjegyzői hivatalban történő bejelentés vagy módosítás tízezer lei kincstári illetéket von maga után.

Megjegyzendő, hogy az említett bélyegilletékek kivül a társasági szerződésben, vagy ennek hiányában a kamarai bejegyzési kérvényben feltüntetett társas tőke után még fokozatos bélyegilleték is jár a bélyegtörvény 15. szakaszának 7. paragrafusa értelmében. Ez az illeték a társasági tőkénél 2.7 százalékát teszi, továbbá lerovandó a megfelelő repülőbélyeg is.

Módosítások a közvetett és rendkívüli adók leróvásánál

Milyen változás állott be április 1-én a hadmentességi, az osztalékadónál és egyes fogyasztási illetékeknél?

1. **A hadmentességi díj.** Akik katonai szolgálatból ki vannak zárva, fel vannak mentve, tanulmányi halasztást kértek, vagy akik nem tettek eleget bevonulási kötelezettségüknek, évi hadmentességi díjat fizetnek, az eset minősége szerint, 41, illetve 50 éves korukig, a tanulmányi halasztást élvezők, ennek az évei alatt, stb.

A hadmentességi adó áll egy fix összegből, ami 800 lei mindenkinél és egy a vagyoni viszonyok szerinti összegből, amely az első 3 év alatt a hadköteles és szülei állami adó 10 százaléka, illetve az alkalmazotti fizetés, nyugdíj és tőkejáradék eseteinél 7 százaléka, a földadónál 5 százaléka. A további éveken ennek a fele. A tanulmányi halasztásoknál ezeken felül még évi 2000 lei a belöldi és 8000 lei a külföldi tanulmány esetén, amikből a pénzügyminiszter az állami vagy ösztöndíjjal külföldön tanulóknak adhat leszállítást. A kivetés céljára

évente vallomást kell adni, e célra kiadott hivatalos nyomtatványon

a hadköteles és szülei aláírásával.

Ha a következő év január 1-ig nem fizetik be a katonai taxákat, erről a hadkiegészítőhöz jelentést tesz a pénzügyi hatóság és ott az évi láttamozást nem kapja meg az illető és szolgálati kedvezményeit is bevonják.

Hadiárvák, hadirokkantak, hadiözvegyek fiai csak a fix taxát fizetik.

Az új adó 1939. április 1-től lépnek életbe.

2. **A fel nem vett osztalékok az államé.** A részvények és közforgalmu kötelezvények 5 év alatt fel nem vett osztalékai, vagy kamatai elválnak és az államnak adandók ki.

Részvények és mindenféle érték, amit a társulatok és kereskedelmi társaságok kibocsátanak, ha 30 év alatt át nem veszi a jogosult, mérleg szerinti értékükkel az állam javára elválnak.

Az elvülési idő az esedékességtől számít, hogy ez könyvelési műveletekkel ne legyen az állam kárára megváltoztatható, irányadó az 1937. évi mérleg.

Az első vallomást április hó végéig kell be-
terjeszteni.

Ennek elmulasztása az államot illető összeg egy-egy részével büntetendő. Hamis, vagy hiányos vallomás esetén a büntetés az államot illető összeg kétszerese.

Az államot illető érték készpénzben fizetendő.

3. **Monopoltörvény és fogyasztási taxák.** A városi taxa de brevet kicsinybeni eladóknak öt ezer lei, ha a helyiség bérértéke 10 ezer leiig megy, 7000 lei, ha 10.001—20.000-ig megy, 9000 lei ha 20.001—40.000-ig megy, 15.000 lei ha 40.001—60.000-ig megy, 20.000 lei, ha 60.001—80.000-ig megy, 30.000 lei ha 80.001—100.000-ig megy és 40.000 lei, ha a helyiség bérértéke 100.001—150.000 lejig megy.

Igy feljebb, 400 ezer leinél 80 ezer lei, ezen felül minden 200 ezer lei többlet után 20 ezer lei, legfeljebb 200 ezer lejig. Éjszakai helyiségek, (bár, dancing, kabaré, stb.) kétszeresét fizetnek. Éttermek, korezmák háromnegyed taxát, de ha zárórán tuli nyitvatartási engedélyük van, akkor a teljes taxát. Fűszerüzletek, amelyek zárt üvegben, üzleten kívüli fogyasztásra árulnak, a taxa felét fizetik. Termelők hasonló esetben harmadát, de ha poharazva is kimernek, akkor a korezmákkal egyenlő elbrálás alá esnek.

Nagybani eladóknak törvényhatósági városokban 40 ezer lei, megyeszékhelyeken 30 ezer lei, más városokban 20 ezer lei, falun 10 ezer lei.

4. **Bor, törköly és seprő pálinkák.** A szőlőtulajdonosokat terhelő összes bor és seprő, valamint törkölypálinka-taxák, forgalmi adók, pálinka-fok adók eltörlésével és ezek szabad árusításával egyidejűleg a szőlő hektárja után 3000 lei adót állapított meg az új törvény. Ennek nincsenek pótlékai, adiciónálai. A kivetés 5 éves időszakra történik. A vallomás 5 évre januárban adandó be. Mentések 5 évig az új ültetések. A bérlő a tulajdonossal egyetemlegesen felelős. Ha az adóköteles szőlő felénél nagyobb területen szüvedett jégkárt, fagyot, stb. leszállítást lehet kérni a folyó évre. A következő évre legfeljebb az adó 25 százalékáig lehetséges leszállítás.

Olaszország még 4000 vagon gabonát akar átvenni

Kedvezően fejlődnek a vetések

Az utóbbi időkben a gabonapiacra lanyhulás állott be és az erősvallatú államok részéről egyre kisebb érdeklődés jelentkezett. Annál élelkebb kereslet indult meg — főleg buza és tengeri iránt — Olaszország és Németország részéről és az olasz piac az idei szezonban még négyezer vagon tengerit és buzát akar felvenni.

A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett természetesen kedvező. A búzakultúrát a fagnak ellenálltak és jó feltételek mellett fejlődnek. A Dunatájon megkezdődött a tengeri vetése, míg Erdélyben, Moldvában és Bucovinában erre csak május 1-én kerül a sor. A Dunavidéken eső szükségesség, de kifejezett szárazságról nem lehet beszélni.

Árfolyamok

SZERDA, ÁPRILIS 19.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a másodikat az eladást jelenti) Holland forint 75.14—76.31, belgas 23.80—24.15, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59 francia frank 3.57—3.78, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árakban a devizafelár is befnfoglaltatik. Dinár 2.898—3.05, pengó 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

Közgazdasági hírek

— Az *Automobil Club Regal Roman Bucuresti* 10 millió 550 ezer leiert ingatlan vásárolt. Az ingatlan vásárlásához 6 millió lei kölcsönt folyósított a Dacia-Romania Biztosító.

— A *kikötők autonóm igazgatósága* a nagyobb tengeri hajók kijavítására Constancaóban hajójavító műhely felállítását határozta el. Az építkezési munkálatok már megkezdődtek és ez év őszén befejezést is nyernek. Az előirányzott építési költség 25 millió lei.

— A *Katonai Hitelpénztárt* felállították és az a hadsereg tagjainak 5—6 százalékos kamattal kölcsönöket folyósít. Az intézet újfajta kölcsönöket fog nyújtani építkezések céljaira. A hadsereg pénztára keretében valósítják meg a katonatisztek biztosítását is.

— A *Petrosini S. A. R.* pentru Exploatarea Minelor de Cărbuni szénbányavállalat konszernjéhez tartozó Actiocardon S. A. és az Antigaz S. A. gázálarogárak anyavállalatuktól 93 millió lei jelzálogkölcsönt kaptak.

— A *Textila Ploesti* 50 millió lei alaptőkéjét 100 millióra emelte föl.

— A *Fabrica de Bere Azuga S. A. R.* sörgyár 60 millió lei alaptőkéjét 90 millió leire szaporította.

— *Beyersdorf & Co. S. A. R. Brassó, 1938.* évi mérlegében 4 millió lei részvénytőke és 2 millió 618.452 lei tartalékok mellett 229.241 lei tiszta nyereséget mutat ki. Mult évi bruttó nyeresége 21 millió 574.694 lei volt.

— A *cementgyárak központi eladási irodája* Bucurestiben részvénytársasággá alakult át. A részvénytársaság alaptőkéje 2 millió lei, amelyet a cementgyárak a termelési kvótának megfelelő arányban jegyeztek le.

— **Fennmaradnak az eddigi adófizetési kedvezmények.** A pénzügyminisztérium értesítette az adóhivatalokat, hogy azok, akik június 30-ig egész évi adóikat kifizetik 7 százalékos engedményben részesülnek, míg azok, akik a negyedévi adót május 15-ig fizetik ki 5 százalékos kedvezményt kapnak. Aki az évnegyed végéig nem fizet, a következő negyedben a hátralékot 2 százalékos növeléssel tartozik fizetni.

— **A gépkocsitulajdonosok adóvallomása.** Az automobiladó módosítása tudvalevőleg akként történt, hogy az adót a jövőben a motorok hengerirtartalma szerint állapítják meg. Az eredeti végrehajtási utasítás szerint a gépkocsitulajdonosok kötelesek voltak az automobilgyárakból, illetve képviselletektől bizonyítvánnyal a henger befogadóképességét bizonyítani. Közben elkészült a pénzügyminisztérium számára az autóképviselletek segítségével az a táblázat, amely a hengerirtartalmat típusok szerint mutatja ki és így a gépkocsitulajdonosok vallomásaikban csak a típust tartoznak megjelölni.

A temesvári kereskedelmi kamara az automobiladó-vallomások benyújtásának elhalasztását kérte

Az új adótörvények intézkednek a gépkocsik után fizetendő adóról is és ezt az adómentet új alapokra fektetik. Az eddigi egységes autódadó ugyanis

a gépkösi motorja irtartalmának megfelelően proporcionális adóval helyettesítik.

Mint ismeretes, az új gépkocsiadó kivetése adóvallomások alapján történik és ezeket a vallomásokat április huszadikáig kell a pénzügyigazgatóságon beadni, a vallomáshoz pedig csatolni kell az autót eladó cég igazolványát is. A temesvári kereskedelmi és iparkamara arra való tekintettel, hogy ezen adóvallomások formájára vonatkozó intézkedések csak az elmúlt napokban kerültek nyilvánosságra, ennél fogva táviratilag

kérte a pénzügyminiszteriumot, hogy az április hó huszadiki adóbenyújtási terminust két héttel hosszabbítsa meg. Ez az intézkedés természetesen kizárólag az autódadóra vonatkozik.

— **Részvényesek közgyűlést összehívási joga.** A bucarestii Izvorul részvénytársaság részvényesei elégedetlenek lévén az igazgatósággal, az ilfovi törvényszéktől a közgyűlés összehívását kérték. A kérelemre kitűzött tárgyaláson a részvényesek igazolták minőségüket a részvények felmutatásával. A törvényszék a kérelmet azon indoklással utasította el, hogy a részvényeket a letétpénztárnál kellett volna elhelyezni és ezt az alakiságot nem pótolja a részvényeknek a törvényszéknél való letétele.

SPORTSESEMÉNYEK

Argentina és Brazília vállalták az 1942-ik évi labdarugó világbajnokság rendezését

Buenos-Airesből jelentik: Rimetnek, a FIFA elnökének délamerikai békítő utja teljes sikerrel járt. A délamerikai államokat a FIFA elnöke egyrészt kibékítette egymással, másrészt biztosította közreműködésüket a nemzetközi szövetségben, sőt Brazília és Argentina szövetségei már formális ajánlatot adtak arra is, hogy közösen megrendezik az 1942-ik évi világbajnokságot is, melynek

főbb mérkőzéseinek színhelyül Rio de Janeirot, San Paulot, Pernambuco, Bahiat, Buenos Aires, Rosariot, La Platát és Cordobát jelölték ki.

A németek ajánlata mellett most már a két délamerikai állam jelentkezése a legkomolyabb a világbajnokság megrendezésére és csaknem bizonyosra vehető, hogy a rendezés jogát a délamerikaiak fogják megkapni.

Az UDR megövtá az AMEFA mérkőzést

Az UDR úgy látszik nem tud belenyugodni a vereségbe és nem akarja elismerni, hogy az aradi csapat jögerősen legyőzte, mert a mérkőzést megövtá. Erre az a körülmény adott okot, hogy a mérkőzést 54 perccel később kezdték meg mint eredetileg ki volt tűzve. A resicai csapat vezetősége nem gondolta arra, hogy a legnagyobb hibát a szövetség követte el, akkor, amikor az utolsó percben távirati utasítással a kezdést egy félórával előbbre hozta. Azt sem tudjuk elképzelni, hogy ez a körülmény befolyásolta volna

az UDR csapatát és ennek következtében szenvedett 4:0 arányú súlyos vereséget. Nem mindegy az most már, hogy egy félórával előbb, vagy később kapott ki? Ha történetesen előbb kezdik meg a mérkőzést, akkor is kikapott volna az UDR. Ebben az esetben valószínűleg azért övött volna a resicai csapat, mert kevés közönség volt és Tica Ilescu túl erélyesen fűtyült a pályán. Az természetes, hogy a mult vasárnapi Rapid elleni győzelem után fájdalmas volt ez a súlyos vereség, de vesztieni is tudni kell. Különben az AMEFA Resicán is kétszer egymásután legyőzte az UDR-t. Ez mindent megmagyaráz.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

71

A Déli Hírlap eredeti regénye írója: Félegyházi András

Utánnomás III.

— Hát bizony ez kellemetlen volna, mert akkor balul ütne ki az újra, és börtönbe kerülne a nyomát a millióknak. Azonban ne fáj, nem jönnek emlékezni csak vissza arra, hogy Jessie Bocoup az elutasítások azt mondta, nem kell semmitől se tartani. Emlékezz csak vissza arra, hogy Jessie elutasítása előtt azt mondtotta, ha hónapig maradnak oda. Nos, ennek az időnek még a fele sem telt el.

Másnap délután gépkocsin kirobortak a birtokra, ahol az intéző mint régi ismerősöké: és mint a birtokos barátait és megbízottait fogadta őket.

— Említettem önnek, monsieur, — mondotta a beszélgetés folyamán Limoujel, — hogy gazdájának a nagynénje, egy jómódu lyoni hölgy meglátogatta a birtokot. Május elsején érkezik néhány napra. Látogatása idején mi is itt leszünk a kas élyban. Legyen szives tehát úgy készülni és a megfelelő személyzetet is rendelkezésünkre bocsátani.

— Ugy lesz, monsieur, intézkedni fogok, hogy önök megkapják a kastélyban szobákat.

— Helyes. Mi már egy nappal előbb ide költözünk, hogy mindenképpen alaposan utána nézzünk. A vendégkönyvnek mindent a legnagyobb rendben kell találnia. Egyáltalában kényeztetni kell a madameot, mert egykor majd jelentékeny örökség marad utána.

— Érttem, monsieur. Előre is kijelenthetem, hogy a madame pompásan fogja magát érezni a birtokon.

— Emeletes szobákat kell számára berendezni, amelynek ablakai a parkra néznek.

— Természetesen.

Miután az intézővel még sok egyebet is megtárgyaltak, visszatértek Párisba. A Boulevard Saint Michelen levő garázsban ismét elhelyezték az autót, de kijelentették, hogy április harmincadikán

újbol elviszik és akkor néhány napig megtartják.

— Ahogy tetszik, — mondta a garázs vezetője, — nekem meghagyták, hogy önök bármikor szabadon rendelkezhetnek a kocsival.

Elérkezett április harmincadika. Limoujel és Marianne, akik a birtok intézője előtt is mint testvérpár szerepeltek, kiköltöztek a kastélyba.

Május elsején délelőtt Alexandre Limoujel az autóval a párisi pályaudvarra hajtott. Amikor a lyoni expresszvonat megérkezett, nyomban megpillantotta az egyik ajtajában madame Yvonne d'Hiver-t. Első tekintetere megállapította, hogy az asszony gyönyörűbb, mint valaha. Igen jól nézett ki és elégsz utiruhája még csak emelte szépségét.

Csakhamar átöltözték egymást és ajkuk csókban forrott össze.

— Isten hozott, édes Yvonne!

— Szívesen jöttem, Sandy.

Limoujel hordárral az autóra vitette a madame csomagjait és Páris nyugzó utcáin keresztül megindultak. Limoujel szilárd kézzel vezette az autót. Mellette ült a madame. Nem beszéltek. Limoujel azonban érezte, hogy az asszony keztyűs keze a karján pihen. Madame d'Hiver nem akarta a férfit szavaival az autó vezetésében zavarni. Különben is boldog volt, hogy mellette lehetett. Elnézte az arcát és a két kezét, amellyel erősen markolta a kormánykereket.

A házak rengetege szűn végül elmaradt mögöttük és kijutottak a szabad országuttra. Mindehett tavaszi pompa fogta körül őket. A mező virágos ruhát öltött, a fákról friss zöld levelek intettek feléjük, a levegőben pedig éneklő madarak szállkostak.

— Megyek a boldogság felé, — gondolta madame d'Hiver.

A szabadban már könnyebb volt az autót vezetni, mint a város forgatagában és itt már megszólalt Limoujel:

— Nem is képzeled, drága Yvonne, milyen boldog vagyok, hogy újra látlak. A hetek, amelyek alatt nem láttalak, nekem esztendőknék tűntek. Most azonban eltűnt már a szívemből az egyedüllét szomorúsága és szeretnék ujjongani, akár a pacsiirta.

— Én is alir vártam már a viszontlátást, Sandy.

Kijelölték a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit

Temesvárott: Chinezul—Gloria, bíró: Ceauranu.

Aradon: AMEFA—Victoria, bíró: Ionescu Topo

Resicán: UDR—Venus, nem jelölték bírót.

Nagybányán: Kárpát FC—Juventus, bíró: dr. Russu.

Bucurestiben: FC Rapid—Ripensia, bíró: Petru Vasile.

Sportul Studentesc—Tricolor, bíró: Vartolomeu

Lengyelország felvételét kérte a KK-ba. A Középeurópa Kupa sorsa egyelőre még tisztázatlan, mert ma sem lehet tudni, hogy a felmerült nehézségek elhárulnak-e. Ennek ellenére a lengyelek akciót indítanak, amelynek az lenne a célja, hogy kieszközöljék Lengyelország felvételét a KK-ba. A lengyel sajtó napok óta cikkezik az ügyről és a lapok kiemelik az ország központi fekvését, amelynek alapján jogosan kéri felvételüket.

— **Oktoberben kerül lebonyolításra a magyar labdarugószövetség összeállította a válogatott csapat ézevi műsorát.** A program szerint október 1-én Budapesten kerül lebonyolításra a Bécs-Budapest városok közötti válogatott mérkőzés. A hónap közepén és pedig 21-én és 22-én a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Október 21-én: Románia B.—Magyarország B., október 22-én: Románia A.—Magyarország A. Mindkét mérkőzést Bucurestiben rendezik meg.

— **CSEH JÁTEKOSOK KÜLFÖLDÖN.** A prágai sportállapotok nagymérvű leromlásáról tesznek bizonyosságot azok a játékos ajánlközások, melyek egyelőre napokonként érkeznek a jugoszláv főváros egyesületeihez. A cseh válogatottból ismert Cerny, Horak, Simunek, Riha, Sneky, Ludl, stb. — a Bogradskyhoz szeretnének leszerződni és ez ellen klubjaik sem emelnek kifogást, áraikat 200—700 ezer lei között szabták meg. Több játékos Bulgáriába küldött ajánlatot, de sokan Romániába szeretnének jönni. Egyelőre még nem lehet tisztán látni a cseh labdarugósport válságának okát, valószínű azonban, hogy annak politikai okai vannak.

Nemsokára megérkeztek arra a helyre, ahol a országuttról a mellékut a birtokra vezet. Ott meglepetés érte a madameot. A birtok kezdetén fiatal legények és leányok állottak sorfalat és virágot dobáltak a közöttük lassabban haladó autóra.

A madame halásan nézett Limoujelre:

— Ezt te rendezted, kedves Sandy. Köszönöm. Tíz perc múlva az autó a kastély elé gördült.

A feljárót lépcsőjének alján ott állott Marianne, tőle jobbra az intéző, balra pedig egy csoportban a cselédség.

Amikor Limoujel lesegítette az autóból a madameot, Marianne eléje futott és szívélyesen köszöntötte:

— Isten hozott, drága jó Yvonne!

— Boldog vagyok, hogy látlak, Marianne. Nagyon bensőségeesen megöltétek és megcsókolták egymást.

Limoujel azután bemutatatta madame d'Hivernek az intézőt és hozzátette:

— A birtok szerencsés kezű és avatott vezetője, akinek messze földön nincsen párja.

Madame d'Hiver kezét nyújtott az intézőnek:

— Örvendek, hogy ilyen jeles szakembert ismerhetek meg önben.

Ezzel a bókkal mindenkorra megnyerte magának az intézőt.

A hajlongó személyzet előtt azután a lépcsőn fölfelé haladt és belépet a kastélyba.

— Majd elvezetlek a szobádba, kedves Yvonne, — ajánlközött Marianne.

Felmentek az emeletre és benyitottak abba a szobába, amelyet a madame számára lefoglaltak. A szoba tele volt virággal.

— Ezzel Sandy kedveskedett neked, — mondotta Marianne.

— Nagyon figyelmes. Párisban is állandóan elhalmozott virággal.

Behozták madame d'Hiver csomagjait és Marianne segítette a ruhák kirakásánál és a szekrényekben való elhelyezésnél. Közben igazi asszonyi módra minden öltözködődarabot megnézett és megasztalt.

— Remek izlésed van, Yvonne, — ömlengött.

— Te is remekül öltözködöl, Marianne.

(Folytatása következik.)

A tolakodó Romeó erőszakos szerelme ellen marólyluggal védekezett a fiatal özvegy

Különös falusi ügyet tárgyalt tegnap a tenevári törvényszék. A vádlott Wegl Magdolna 37 éves nagyszőke özvegyasszony volt és testi sértés vádjára került a bíróság elé. A fekete fejkendős és falusiasan öltözött, csinos asszony gazda tudatában bátran védekezett és szavaiból csakhamar kikerekedett a história, amely miatt vád alá helyezték. Elmondotta, hogy már az elmúlt évben észrevette Schadi Ferenc napszámos tolakodását, amellyel a közelébe akart férkőzni. A napszámos minden alkalmat megragadott, hogy értésére adja, tetszik neki és szinte nem tehetett egy lépést sem, hogy utána ne leselkedjék. Azonban nemcsak nappal, hanem még éjszaka is folyton a házuk körül ólálkodott. Az asszony többször is elutasította, de a napszámos nem tárgított. Üldözte az asszonyt a szerelmével és még illetlenkedésektől sem riadt vissza, hogy az asszony iránti szerelmét kimutassa. A falusi Romeó az elmúlt évben, augusztus harmadikán éjszaka, ismét az asszony háza körül leselkedett. A szomszédok már régen lepihentek és az asszony is lefeküdt, amikor arra riadt fel, hogy valaki az ajtót, majd az ablakot fészegeti. Kitékintett és akkor meglátta, Schadi Ferencet, aki lenge éjszakai öltözékben nyilván azon volt, hogy bejussan a házba. Az özvegyasszony erre marólyluggot vett elő és az ablakon keresztül a napszámosra öntötte.

Igy adta elő védekezését az asszony és hangoztatta, hogy önvédelemből cselekedett, mert már nem látott más módot, hogy a napszámos tolakodását visszaszűntesse. A marólyg Schadi Ferenc egyik szemét érte és erre a szemére el is vesztette a látását. A bíróság kihallgatta a napszámot is, akinek szerelmét alaposan lehűtötte a marólygos locsolgatás és hogy magát megbosszúlja, feljelentést tett az asszony ellen. A bíróság előtt egy millió lei kártérítést kért. A törvényszék kihallgattat számos tanut, akik az asszonyra nézve kedvező vallomást tettek, majd a vád- és védőbeszédre került a sor. A törvényszék helyt adott Müller Henrik dr. ügyvéd, védő érveléseinek és felmentette az özvegyasszonyt a vád alól.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 20.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny (hanglemezek) ritmikus torna, tanácsok háziasszonyoknak, hanglemezek, orvosi tanácsok. 12: A Strajerek órája. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.5: Déli hangverseny (hanglemezek). 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: A gyermekek órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.2: Kulturális aktualitások. 19.17: Filmzene (hanglemezek). 19.40: A romániai török egyetemi hallgatók egyesületének énekara. 20.5: Előadás. 20.20: A Motoi zenekar hangversenyének közvetítése a „Mircea” áteremből. 21: A szimfonikus zenekar hangversenyének ismertetése. 21.15: Szimfonikus hangverseny (Wagner zene). Szünetben. 22.15-kor hírek, sporteredmények. 22.30: A hangverseny folytatása. 23.15: Könnyű zene (hanglemezek). 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11.20: Bartók József elbeszélései. 11.45: „Háziipar és háziipari tanfolyamok”. 13.10: Hanglemezek. 14.30: Cigányzene. 17.15: Vizváry Mariska háztartási előadása. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Skolli Ottó gitározik. 18.30: Markó Árpád ezredes hadtörténeti előadása. 19.00: Szalonzenekar. 19.30: A Magyar Cserkészszövetség előadása. 20.10: Méhécskei időszerű tanácsadó. 20.25: Nagy Margit

énekel. 21.10: A lélek muzsikája, hangjáték három részben. 21.50: Tánclemezek. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Cigányzene. 23.40: Hírek német, angol és francia nyelven. 24: Hangverseny Zenekar.

Budapest II. 19.20: Angol nyelvtanítás. 19.50: „Jeltelen sir a bécsi temetőben”. Dr. Kállay Ernő előadása Mednyánszky Lászlóról. 20.20: Jazz-dalok és táncszámok. 21.00: Hírek. 21.20: Tánclemezek.

Bécs. 20: Vonósnégyes. 22: Kamarazenekar. 23.50: Zenekari hangverseny.

Belgrád. 19: Zongora és brácsa hangverseny. 19.30 Lemezek. 22: Népdalok. 23.15: Orgona.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22.35: Zongora és ének. 23.15: Könnyű zene.

Páris P. T. T. 20.45: Tarkaest. 23.45: Tánclemezek.

Varsó. 20: Népdalok. 21: Táncczene. 22: Szakszövegszóló. 23: Négyes. 24.05: Dalok.

PÉNTEK, ÁPRILIS 21.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny (hanglemezek), torna, háztartási tanácsok, hanglemezek, orvosi tanácsok. 12: Szórakoztató zene (hanglemezek). 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.5: A rádió szalonzenekarának hangversenye. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.2: A rendőrök fuvózenekarának hangversenye. 19: Előadás. 19.15: Ének hangverseny. 19.35: Gordonkahangverseny. 20.3: Hanglemezek (régí zene). 20.15: Előadás (Iorga N. professzor). 20.35: Opera előadás (Giordano: André Chénier). Második felvonás után. kb. 21.35-kor sporteredmények, harmadik felvonás után 22.25-kor hírek. 23.5: Hanglemezek (románénekek, dalok és táncok). 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11.20 „Történet három macskáról”. 11.45: „A könnyű és nehéz étel”. 13.10: Eugen Stepa balalajkazenekara. 14.30: Szalonzenekar. 17.15: A rádió diákfélfőrája. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A Viipurin Lauhuveikot (Vuilpuri Énekkar). 19.00: Dr. Erdődi József előadása. 19.35: Kurina Simi cigányzenekara. 19: „Szép magyarság”. 20.40: Sportközlemények. 20.50: Az Operaház előadásának ismertetése. 21: Az Operaház előadásának közvetítése, az „Aarcos bál”. 22: Rádió a rádióról. 23: Hírek, időjárásjelentés. 24.15: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.35: Heinemann Ede jazz-zene kara.

Budapest II. 17.30: Haldekker Sándor előadása. 19.30: Gyorsiró tanfolyam. 20: A második honvéd gyalogezred zenekara.

Számfejtik az áprilisi nyugdíjakat

Az áprilisi havi nyugdíjak számfejtését pénteken kezdik meg. A nyugdíjkirovások számfejtése a következő sorrendben megy végbe: Az 1. számú adóhivatalban a Belváros és Mehala összes nyugdíjcsoportjai, a 2. számú adóhivatalban pedig a Gyárvaros valamennyi nyugdíjasa, pénteken, április 21-én, az A—M betűig, hétfőn, április 24-én, az M—R betűig, kedden, április 25-én pedig az S—Z betűig jelentkezhetnek. A számfejtés az említett két adóhivatalban a jelzett sorrendben, délután négy és hat óra között megy végbe. A 3. számú adóhivatal viszont az erzsébetvárosi és józsefvárosi nyugdíjasok könyveiket számfejteti. Itt a sorrend a következő: Hétfőn, április 24-én a katonai és vasúti nyugdíjasok, kedden, április 25-én, a polgári nyugdíjasok az A—L betűig, szerdán, április 26-án az M—Z betűig. Ennél az adóhivatalnál a számfejtés délelőtt 8—12 óra között megy végbe.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő a gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közhely. Házaság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Állást keres

Jobb idősebb nő, teljesen megbízható, gyermek mellé ajánlkozik, akár délutánra is. III. Str. Brancoveanu 11. 893

Oktatás

Teniszitanítást kezdők és haladók részére legjutányosabban vállal Duschenek tenisztrainer. Felvilágosítást nyújt Kecskeméti cég Bulev. I. G. Duca 2. Telefon: 27—66. 892

Lakás

Garzón lakás I-ső emeleti 2 szép ucai szoba, fürdő- és előszoba, teakonyha, speiz, május 1-től kiadó. I. kerület. Villa. Ajánlatok „Csendes lakó” jelégre kéretnék. 892

Bátorozott szoba folyó vízzel és fürdőszoba használatlall a III. kerületi villanegyedben május 1-től kiadó. Cím a kiadóban. 978

Kiadó fűszerüzlet, szoba, konyhás lakással, esetleg házzal együtt eladó. Dobay, Ronati, Str. Donici 27. 894

Bérbeadó egy szoba, konyha, éléskamra és fűskamra. Ugyanott egy kis szoba és fűskamra. IV. Mihnea Vodă 24. 998

Napos egyszobás, konyhás, esetleg szuterén lakást is bérbe keres egyedülálló nő, lehetőleg a III. kerületben. Címetek kérem a kiadóba leadni „Jó fizető” jelégre. 882

Bátorozott szobát keresek Erzsébetvárosban, Gyárvarosban, vagy Józsefvárosban két személy részére, fürdőszoba és lehetőleg konyahasználatlall. Voinea törvényszéki elnök, Kormány-széki épület, törvényszék első osztálya 38 számú szoba, 992

Négyszobás, összkomfortos lakás nagy terrasszal májusra kiadó. III., Strada General Mosoiu 10. 897

Adás-vétel

Elektro-motorokat 1—10 lóerőig. Irodának kasszát, írógépet, szekrényt, asztalokat keresek. Telefon: 44—24. 884

Évelőtűzés miatt azonnalra eladó, modern díófa ebédlő, kifogástalan állapotban és ottomán átvétovel. I., Str. I. G. Duca 3. II. em. 4. 896

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

2 8-10.

